

1 KORIN

Pol ere Korin komri tatame emne kiyi bas rasem siglou.

Kiyi late tuma.

Gwote siglou Pol eter bas rasem. Korin komke tetan Kristen etemne ere bas rasen newopitim. Ere emne siglou pes bas rasem. Gwo siglou ere kiyi bas rasem.

Korin kom e kantri Grikke tetan. Ete komri tatame eme Juda tame berai. Korin e kom eisau. Nogwape kel yaku kerebetem tame yaper eme etek temenem.

Pol ere etek kiyi yin Jisas erne kenawaike abobe tuma ere emne wusoubetem. Ere etek wusoubetem, Korin komri tatame kau eme Kristen tem. Pol ere emne mesginin yim, ere emne gwote siglou emne yurik sene bas rasem.

Pol ere Korin komri Kristen emri tebetemkap ere abom, ere emne gwote siglou bas rasem. Korin komri Kristen tatame eme wule kenakena nenbetem, eme nogwape wule yaper nenbetem. Be wos yenbo be wos yaper Pol ere emne etep bas rasem. God erne sukye worabetem wule ere emne etep kir bas rasem. God Eteri Wou ere Kristen emne be yaku be yaku kerete mure newobe, ere etep kir bas rasem. Sapta 13 e tatame emne pap yewote tuma. Kristen nogwape eme ete tuma metem, eme metekwasem. Pol ere emne etepkap tuma kir bas rasem.

Pol ere Korin komri tatame emne bas rasem tuma gwo:

Sapta 1–4. Kristen tatame eme mane walekap nayin emri sig eisau wote.

Sapta 5–6. Kristen tatame eme be wule yaper etemri borbor tete, eme agetage eyaren gerute.

Sapta 7. Pol ere tame eme ta panebe, ta eme tame narbe tuma emne wom.

Sapta 8–10. Kristen tatame eme sukye kiti kuyese ate o berai?

Sapta 11–14. Pol ere wom, nema God Eri Wou petbe, nema God erne sukye yenboke worate.

Sapta 15. Kiyi saiwom tatame yuri eme sene wayete nenbe.

Sapta 16. Pol ere yuri nente abobe wos ere wom.

1 ¹An Pol. God eteri porerek ere ane won an Krais Jisas eri yaku kere tame, eteri aposel tame tem. Neremri Kristen mase, Sostenes, eterken nesa kemne gwote siglou bas rasbe. ²Kem God eteri Korin komke tetan tatame, God ere kemne wopeten etep wom. Krais Jisas eterke kem eri tatame yenbo tem. Keremwou berai. Akeite kom nogwaperi tatame eme nemri Aneyen Jisas Krais erne kenawaike abon eteri sig eisau wobe, etem kir, eme God eteri tatame tem, eme yenbo tem. Jisas Krais ere etemri Aneyen, ere neremri Aneyenken. ³An abobe, nemri Apei God, nemri Aneyen Jisas Krais, epe kemne noub nenen kemri porere yenbo nente, kem noub temente.

Pol ere God erne pir wom.

⁴Krais Jisas eterken belandeten tatame, God ere kemne pap yewon ere kemne noub eyarbetem. Eke kwokwos kwokwos an etep abon God erne pir wobe. ⁵⁻⁶Krais eri tuma kem kenawaike metem, kem wule yaper mesginim. Kem etep abobe. Krais eterke kem God eri tuma noub wusoube, tuma somo kem noub metbe. ⁷God Eri Wou ere kemne newobe mure kem wuri beke wan get. Eke Aneyen Jisas Krais ere sene yate yabel kem noub koute. ⁸Ere kemne mure som newobe, kem erne kenawaike som abobetete. Etep tete, neremri Aneyen Jisas Krais eteri yabel tete, ere kemne tuma beke kip namde. ⁹God ere kemne beke kip mesgin. Ere kemne wopetem, kem Eteri Yen, neremri Aneyen Jisas Krais eterken noub tetan.

Kristen tatame eme mane pekan kenakena tete.

¹⁰Geisimase, kem ari tuma ek met. An Jisas Krais eteri kuk tetan, an kemne etep wobe. Kem akei, kem tuma wurisubu wobetete. Kem porore wurisubuk ten kem yaku ek kerete. ¹¹Ari geisimase, Kloe, eteri akek tetan tatame eme ane wusowum, kem keremwou keremwou walekap naibe. ¹²Walekap naibe, kem wurare wurare kem akeite akeite tuma wobe. Kau kem etep wobe. Nema Pol eteri tumawou mette. Kau kem etep wobe. Tuma wusou tame, Apolos, eteri tumawou nema mette. Kau kem etep wobe. Tuma wusou tame, Pita, eteri tumawou nema mette. Kau kem etep wobe. Nema Krais eteri tumawou mette. ¹³Beke kem etepkap wobe? Kap Krais ere pekan kenakena tem o? Kap eme Pol erne mek kwuran kwanen ere kemne kobo lan ek sam o? Beraiwai! Pol eteri sigke eme kemne baptais ok wiruwum o? Beraiwai. ¹⁴Kemri tame peswou epne an baptais ok wiruwum. Krispusken Gaiusken epne an baptais ok wiruwum. Nogwape tatame berai. Eke, an God erne pir wobe. ¹⁵Etepkap, tame nogwape eme etepkap beke kip wo. Pol ere ane baptais ok wiruwum, an eteri wakse tem. ¹⁶O an aboye. An Stefanas erne yentaken emne kir baptais ok wiruwum. An tame wuri kir baptais ok wiruwum o berai,

an beke met. ¹⁷Krais ere ane tatame emne baptais ok wirute beke wo. Ere ane wom. Jisas eteri tuma yenbo ne tatame emne etepwou wusoute. Woyebo kayebo tuma an beke kip wo. Jisas erne mek kwuran kwanen sam tuma e mureken tuma. Eteke an wusoute.

Krais ere God eteri mure eisau petem.

¹⁸Ye. Yuri yaper tete tatame eme abobe, Jisas erne mek kwuran kwanen sam tuma e bepou me wobe tuma. Nema yuri yenbo tete tatame, nema abobe, ete tuma e God eteri mureken tuma. ¹⁹God eri bas rasem tuma etep wobe.

Nowselri tame etemri tuma yenbo God ere teitkwunte.

Porereken tame etemri porereken tuma God ere magel taite.

²⁰Porereken tame eme mak tetan? Moses eteri wule somo metbe tame eme mak tetan? Gwotepte tuma walekap naibe tame eme mak tetan? God ere nowselri porere akei teitkwunten.

²¹Nowselri tatame eme etemri maime porerek God erne beke met. God eteri porere yenbok ere emne wotakem. Sene ere nemne eteri tuma wusoute wom. Gwote nowselri porereken berai tuma, tatame eme ete tuma kenawaike metbe, God ere ete tatame emne sene petbe. ²²Juda tatame eme mureken wos kir late, eme wobe, eme God erne kenawaike abote. Grik tatame eme nowselri porere kir mette, eme wobe, eme God erne kenawaike abote. ²³Nema tuma wusoube, nema etep wobe. Eme Krais erne mek kwuran kwanen ere tatame emri wule yaperke sam. Ete tuma Juda eme metbe, eme abolawoibe. Juda berai tatame eme metbe, eme etep wobe. E porereken tuma berai. ²⁴God ere wopetem tatame, Judaken Grikken eme erne kenawaike abon etep wobe. Krais ere God eteri mureken eteri porereken ere nemne kuyese sene pette. ²⁵Ye. God eteri porere nebule ere nowselri porere teitkwunbe. God eteri mure nebulek ere nowselri mure teitkwunbe.

²⁶Geisimase, kem noub abote. Ki yi God ere kemne wopeten kem erne kenawaike abom, ete yabel kem mapkap tatame temenem? Kemri tame nogwape eme nowselri porere beke te. Nogwape eme mureken beke te. Nogwape eme sig eisauken beke te. ²⁷God ere porereken berai tatame emne wopetbe, etepkap nowselri porereken tatame eme sebera yabe. God ere mureken berai tatame emne wopetbe, etepkap nowselri mureken tatame eme sebera yabe. ²⁸God ere sigken berai tatame, bepou me tetan tatame emne wopeten yenbo nenbe. Etepkap, God ere nowselri sig eisau wosken mure eisau wosken teitkwunbe, ete wos sene beke kip te. ²⁹Etep tebe, eike tame wuri ere God eteri bitimik eri sig kworere maime eisau beke kip wo. ³⁰God eter ere womke, Krais Jisas ere neremri porere somo eter tem. Krais eter ere neremri porere, ere neremri wule yenbo. Krais eterke nema God eteri tatame yenbo tem. Krais eterke God ere nemne

sene petem, nema yaper beke kip te. ³¹Ere nemne wule yenbo kenake nenbe. God eteri bas rasem tuma etep wobe. Tatame eme metekwaste abobe, eme Aneyen erne metekwaste.

Korin tatame eme God erne kenawaike abobe wule.

2 ¹Ari geisimase, kiyi an kemne yan lam, an God eteri tuma seken kemne wusoubetem. An kemne yenbotanbo tuma kemne beke wusou. Porereken tame etem wusoube tumakap an etep beke wusou. ²Ari selpapke an kiyi etep abom. An etemken temente, an akeite wos beke kip wusou. Berai. Jisas Krais eterne mek kwuran kwanen sam tumawou an emne wusoute. ³Ye. An keremken temenem, an mureken beke te. An kenake aken negnegbetem. ⁴An kemne Jisas eri tuma wusoubetemkap, an kuyese beke wusou. Porereken tame wusoubekap an kemne beke wusou. Berai. God Eteri Wou ere ari wusowum tuma mure newom, eke kem kenawaike abobetem. ⁵An abobe, kem tame etemri porere mane kenawaike abote. Kem God eteri murewou kenawaike abote.

God Eri Wou ere nemne selpap porere newobe.

⁶Kristen sespe tatame eme neremri wusoube tuma metbe, eme porere petbe. Eme petbe porere e gwotepte tetan nowselri porere berai. E gwotepte tetan keryen etemri porere berai. Ete keryen eme yaper tete nenbe. ⁷Nema God eteri berasmenem porere kemne wusoube. God ere selken nelken mak seikmenemke, ere nemne yenbowai nente abom. E berasmenem tuma nema wusoube. ⁸Ete tuma gwotepteri keryen eme beke met. Eme ete tuma mette wom, eme Hevenri Aneyen erne beke pauk mek kwuran kwanen sa. ⁹God eri siglouke bas rasem tuma etep wom.

God ere erne kenawaike abobe tatame emne wos yenbo eyarem. Ete wos eme mak laten, eme mak metten, eme selpapke mak aboten. Etep bas rasem. ¹⁰God Eteri Wou ere wos akei sopen labe. God eteri kik tetan wos ere kir labe. Labe, eme nemne peterabe.

¹¹Tame ere akeite tame eri selpap kuyese beke kip la. Tame eteri wou eter ere selpap maime kuyese labe. Tatame eme God eteri selpap kuyese beke kip la. God Eteri Wou eterwou ere God eteri selpap kuyese labe. ¹²Gwote nowselri wou nema beke pet. God ere Eri Wou nemne newom, eme neremri selpapke tetan. God eme nemne newobe mure, God Eteri Wou eme nemne noub wusoube. ¹³More tame eme nemne tuma beke wusou. God Eteri Wou eme nemne wurare wurare tuma newobe, sene ete tuma nema God Eteri Wouken tatame emne noub wusoube.

¹⁴God Eri Wou beke pet tatame eme God Eri Wou eri mure beke abo. Etepkap tame eme etep abobe. Ete mure e yaper. E eikse akse tame etem wobe tumakap. Eme etep abobe. Ete mure nema God Eteri Wouke petbe.

Tatame eme God Eri Wou beke pet, eme mure eri somo kuyese beke met. God Eri Wou eterwou ere emne mure somo wusoube. ¹⁵Tatame eme God Eri Wou tetan, eme akei wos kuyese sin labe. Be wos yenbo o be wos yaper eme sin labe. God Eri Wou beke te tatame eme God Eri Wouken tatame emne kuyese beke sin la. ¹⁶E seken. God eri bas rasem tuma etep wobe.

Taken tameken eme Keryen God eri selpap beke la. Eme erne selpapken porereken mapeke newo. Beraiwai.

Etep wobe, nema Krais eteri selpapkak tetan.

God eteri tatame eme eteri yaku kere tatemekap.

3 ¹Geisimase, kiyi an keremken temenem, God Eri Wou tetan tatame emne wusoubekap, an kemne etep beke wusou. Keremri selpap e nowselri tatame etemri selpapkak, kem samsam Kristen, kem geibele yenkap tetan. ²Geibele yen eme kitinak beke a, eme mukwou abe. Kem geibele yenkap, an kemne kitinak beke newon a, an kemne mukwou newon abetem. Kem samsam Kristen, kem God eri tuma nogwape eisau an kemne beke wusou. God eri tuma nebule an kemne wusowum. Gwotepte kem etep som tetan. An kemne muk abe tumakap kemne wusowum. An kemne kitinakkap tuma beke wusou. Kem kitinak tuma kuyese beke met. Gwopte kir kem kuyese beke met. ³Kem kiyiri selpap som tetan, kem awoawo pap wayen, walekap naibe. Kem etep tebe, kemri selpap yaper som tetan. Nowselri tatame etem tebekap kem som etepke tebe. ⁴Kem kau etep wobe. Nema Pol eteri wakse, nema eteri tumawou metbe. Kau eme etep wobe. Nema Apolos eteri wakse, nema eteri tumawou metbe. Kem etepkap tebe, e nowselri tatame etem tebekap.

⁵Beke kem etepkap pekabe? Kem noub abo. Apolos ere eike? An Pol an eike? Nesa God eteri yaku kerebe tamesip. Aneyen ere nesetne mure kenakena newom, nesa kemne kobo lam, eke kem God erne kenawaike abobetem. ⁶Now narbe tatemekap nesa kemne kobo labetem. An kwoi berbe tatemekap. Apolos ere now top sebe tatemekap. God eter ere wobe, kwoi pam rekwan. ⁷Kwoi lei rasbe tame eri sig nema eisau beke kip wo. Now top sebe tame kir eri sig nema eisau beke kip wo. God eter ere wobek, kwoi pam rekwan eisau tebe. Eterwou ere sig eisau tetan. ⁸Kwoi berbe tame, now top sebe tame eme yaku wurisubuk kerebe. Eme yaku kere tamesip. Yuri eme kerebe yakukap, eme tokwo pette nenbe. ⁹Nesa Apolosken nesa God eteri yaku kerebe tamesip. Kerem kem God eteri nowkap.

Kristen apeilake eme ake yaku kerebe tatemekap.

Kem God eteri akekap, ere ake etek kerebe.

¹⁰God ere ane kobo lan selpap yenbo newomke, an eteri tuma kemne noub kiyi wusowum. Porereken tame ere ake kerebe, ere kwat

yenbo yewobekap, an kemne kiyi wusowum. Sene akeite tame ere ari yeworuwum kwat ake etek kerebe. Ake kerebe tame eme noub abon noub kerete. Eme yaper mane kerete. ¹¹Jisas Krais ere ake nawo kwatkap. Eike tame beke wuri akeite kwat beke kip yewo. ¹²Nawo kwat kiyi yewon, sene tame eme ake kerebe. Tame kau eme me yenbo, ropo yenbo peten ake ek kerebe. Kau eme me yaperken ropo yaperken peten kerebe. ¹³Yuri tame wurare wurare eme kerebetem yaku e kwom geinik tete. Krais ere tuma namdete yabel tetek, yaku akei kom geinik ek tete. Ete yabelke Krais ere tame wurare wurare eteri yaku kerke seilate. ¹⁴Tame ere ake ete nawo kwatke kerete, eri ete yaku kerke kip ei, eri yaku noub yenbo som temente, ete tame ere tokwo pette. ¹⁵Tame eri kerebetem yaku kerke eite, ere tokwo beke kip pet. Eter ere som temente. Ere kerke eyin sate kerake tem. E ker e God ere tatame emne tuma namdebe wule.

Kristen tatame eme God eteri ake.

¹⁶Kem wan mane gette. Kem Kristen tatame, kem God eteri ake. God Eri Wou ere keremri selpapke tetan. ¹⁷Tame eme God eri ake yaper nente, God ere ete tame emne awosein pen sate nenbe. God eri ake e ake yenbowai. Kerem Kristen tatame, kem ete akekap.

Nema tatame emri sig mane eisau wote.

¹⁸Kem maime tuma mane yikwokwote. Keremri tame wuri ere etep abote. An nowselri porereken tame. Etep abobe tame, ere maime tuma yikwokwobe. Kiyi ere tuma me yikwokwon eiksen sene ere porere yenbo pette. ¹⁹Be porere nowselri tame eme wobe e porere yenbo, God ere wobe, e porere yaper. God eteri tuma etep bas rasem. Nowselri porere tobobe tame emne etem maime perbe okmoike warbe. Eme etep bas rasem. ²⁰Sene God eri tuma wuri etep bas rasem. Aneyen ere nowselri porereken tame emri porere labe. Ere labe, emri porere yaperwai, eme nenlawoite nenbe.

²¹Eke kem tame wuriri sig eisau mane wote. God ere wos akei kemne newobe. ²²Aren, Apolos, Pita, nema kemne kobo labe tame. Gwote nowsel God ere kemne newom. Tame kelpe tebe wuleken, tame sabe wuleken ere newobe. Gwotepte tetan wosken yuri tete wosken God ere newobe. Wos akei e keremri. ²³Kerem, kem Krais eteri. Krais eter ere God eteri.

Aneyen eter ere eri tatame emri yaku noub labe.

4 ¹Kem nemne Apolosken nemne etep abote. Eme Krais eteri yaku kerebe tame, eme God eri kiyi berasmenem tuma wusoube tame. Kem nemne etepkap abote, e yenbo. ²Yaku kerebe tame eme wule wurisubu abote. Eme yaku lakere tame eteri tuma meten nente. Eme

etepwou abote. ³An mapkap? An yaku yenbo kerebe tame o? Kem ane lek sin late, o nowselri keryen ere ane lek sin late, e nebule wos. An maime lek beke sin la. ⁴An abobe, kiyi an keremne yaku kerebetem, an keremne yaku yenbo kerebetem. Kap e seken o berai? An beke la. Aneyen eterwou ere labe. Eter ere ari yaku lek sin labe. ⁵Aneyen ere mak yaten, kem tatame emri yaku kiyi lek mane sin late. Kem Aneyen erne koute. Ere yate, kerneirik berasten wos e geinik tete. Tatame emri selpapke abobetem tuma ere geinik wusoute. Ete yabelke nerem kerebetem yakukap, nema sig yenko pette.

Korin tatame eme sig maime gabebe.

⁶Geisimase, ete tuma an kemne kobo late wobe, nesa Apolosken nesa etep wobe. Etep tete, kem etep noub abote. God eri siglouke tetan tuma kem mane mesginte. Kem kau tame emri yaku mane lan metekwaste, akeite tame emri yaku lan mo wote. E yaper. ⁷Be wos temke, ne apeilake tem? God ere nene beke newo, ne wos beke pauk te. God ere nene newom. Beke ne etep wobe? Areri delek an ete wos petem. Etep mane wote.

⁸Kem maime metekwasbe, etep abobe. God eri tuma nema akei metem. Be tuma nema kiyi beke met. Nema porere eisau keryen tem, nema akeite tatame emne kom panen sibe. Nema Polnage emne mesginim. Kem etep abobe. Kem kom panen site tame tete, an metekwaste. Nema keremken kir kom lakerete. ⁹Etepkap berai. An abobe, God ere aposel tame nemne kin yekwok tete wom. Pen sate tame eme kin yekwok yabekap, nema etepke yabe. Nowselri tatameken God eteri komri tameken eme nemne leklek tebe. An etep abobe. ¹⁰Krais eteri sigke nema eikse akse tame tem. Kerem, kem Krais eterke kem porere eisauken tame tem. Nerem, nema mureken berai. Kerem kem mureken tetan. Kem sig eisau tetan. Nema sigken berai. ¹¹Kiyi etep ten gwopte kir nema aposel tame, nema God eri yaku keren yin nema kwoi sabe, wak sok tebe, nema kerap wole wos yaper warbe, tatame eme nemne paku pebe, nema kom akeken berai. ¹²Nema yaku eisau kerebe, nema letke kerebe. Tatame eme nemne tuma yaper wobe, nema God erne etemne wolabe, ere emne noub awosein eyarte. Tatame eme nemne tuma yaper namdebe, nema emne yaper awosein beke wo. ¹³Tatame eme nemne tuma yaper wobe, nema emne tuma yenbo awosein wobe. Ye. Kiyi etep ten gwopte kir, tatame nogwape eme nemne etep abobe. Eme tame yapersubuwai. Eme tatame etemri let subu tewo subu pituwube tamekap. Etep abobe.

Pol ere abom, Korin tatame eme eter tebetemkap etepwou tete.

¹⁴An kemne gwopkap tuma bas rasbe, kem mane sebera yate. Kem ari yen, eke an kemne kobo lan tuma lei newobe. ¹⁵Krais eteri yaku kerebe

tame nogwape eme kemne lakerem. Kem apei nogwape berai. Aren, an Krais eteri tuma yenbo kemne kiyi wusowum, eke an keremri apei tem. ¹⁶Eke an kemne noub wobe, aren tebekap kem etep tete. ¹⁷An kemne kobo late abobe, eke an Timoti erne won kemne yan late. Ari nenbe Kristen wule an kom komri Kristen tatame emne peterabekap, ere kemri selpap tagwote. Kiyi an erne God eri tuma wusowum, ere meten Jisas erne kenawaike abom. Eke ere areri yenkap, an erne metekwasbe. Ere Aneyen eri yaku noub yenbo kerebe.

¹⁸An metbe, kem kau etep abobe. Pol ere nemne akem, ere beke kip ya. Etep wobe, kem kau maime sig eisau wobe. ¹⁹Metye. Aneyen ere kir wote, kerake tete, an kemne yan late. An yan etep late. Eme maime sig eisau wobe tame eme tuma bepou me wobe? Eme God eri mure peten eri wule noub tobobe? ²⁰God ere panen siten tatame eme tuma bepou beke wo. Berai. Eme God eri wule yenbo muresen tobobe. ²¹Keremri wos. An kemne yan late, an gapaku sen yan kemne tuma namdete, o an kemne kobo lan tuma elen me wote?

Korin tatame eme sir bisi yibetem.

5 ¹Tatame nogwape eme etep wobe. Kemri tame wuri ere yapersubuai nenbe. Ere eteri nawo wuri etetne panem. Etekap wule yaper God erne beke abo tame eme beke nen. ²Etekap wule yaper kerem kena borke etep tem, mapeke kem kemri sig maime eisau wobe? Kem sebera beke ya. Kem etek yaper nenbe tame erne won sekite, ere genek temente.

³An keremken beke te, ari wou ere keremken tetan. Eke aren, an etek wule yaper nenbe tame erne tuma namdebetem. ⁴Aneyen Jisas eteri sigke an wom. Ete tame ere yaperwai nenbe, epkap kem wurisubuk site. Site, nemri Aneyen Jisas eri mure keremken temente, ari wou ere keremken kir temente. ⁵Sene kem ete tame erne won yin Satan eteri letke raste. Satan ere eteri wusom yaper nente. Etep tetek, yuri Aneyen Jisas eter sene yate yabelke, God ere ete tame Eteri Wou sene pette.

Pol ere etep wom. Korin tatame eme tame yaper erne won sekite.

⁶Kem kerem maime sig yenbo wobe, e yaperwai. Kem metten. Kwayeket rasten kwoi wuri kupa tebe, epkap kwoi nogwape eme kir kupa tete nenbe. Etekap, wule yaper nenbe tame wuri ere keremken som temente, sene nogwape Kristen eme yaper tete nenbe. ⁷An metten, kem kwoi yenbokap. Etekap, kem kupa tebe kwoi wuri peten sepitte. Kwoi yenbowou temente. Krais, ere God eteri Sipsipkap, ere neremri nenbetem wule yaperke san, God erne kwar pem. ⁸Etekap, nema God erne sukye worabetete, nema kupa tebe kwoi nema beke kip se. Kupa tebe kwoi e tame wule yaper nenbe. Nema kwoi yenbo sete. Kwoi yenbo e wule yenbo, seken.

⁹Kiyi an kemne siglou bas rasen newopitim, an kemne etep wom. Kem sir bisi yibe tatame etemken mane sewurte. Kem emne mesginte. ¹⁰An beke wo, kem nowselri tatame emne mesginte. Nowselri tatame eme God erne beke abo, eme sir yibe. Eme wos malen, eme sirke petbe. Eme memake regen sukye worabe. Komke komke etepkap tebe tatame eme tetan, eke nema emne mapeke mesgin? ¹¹Ari bas rasem tuma somo ere gwo. Eike etep wote. An Kristen. Etep wobe ta o tame eme wule yaper kir nenbe, eme sir yibe, o eme akeite tameri wos malbe, o eme sukye yaper worabe, o tame naswoibe, o ok yaper an sisi pebe, o sir petbe, etepkap tebe ta o tame kem etemken mane sewurte, etemken a mane sin ate. ¹²⁻¹³God erne beke abo tatame emri yaper nenbekap, nema beke kip namde. God eter ere etepkap tatame emne tuma namdete. Kristen tatame emri yaper nenbekap nema emne tuma namdetete. E neremri yaku. God eri bas rasem tuma etep wobe. Kemri borke yaper nenbe tame eme kem won sekite. Etep wom.

Kristen eme geisimase emne tuma mane namdete.

6 ¹Kristen tame pes epe ei nakwosebe, beke epe God erne kenawaike beke abo tame eme yin tuma wusoute? E yaper. Tuma tetan Kristen tatame eme Kristen apeilake emne tuma wusowun omote, e yenbo. ²Kem noub abote. Kem God eteri tatame, yuri kerem kem nowselri tatame emne sin late emne tuma namdete. Emri nenbetemkap kem late. Gwopte tuma nebule kem kuyese noub beke kip namde, yuri kem tuma eisau etepwou beke kip namde. ³Kap kem beke abo. Yuri nema God eri kom tame emne kir sin late. Etep tete, gwopte nowselri pap waye wos nebule nema noub me namden omote. ⁴Kem tuma temente, kerem, kem noub namden omote. Beke kem God erne beke abo tame emne yin wolabe? E yaper. ⁵Beke kemri tame wuri ere Kristen lakemase etemri ei tuma kuyese beke sin la? Kem etepkap porereken tame wuri berai? An kemne wobe tuma kem sebera yabe, e yenbo. ⁶Kristen lakemase eme walekap naibe, sene eme God erne kenawaike beke abo tame eme yin tuma namdebe, e yaperwai.

⁷Kem Kristen geisimase emken tuma namdebe, Krais eri wule nenlawoibe. Kristen geisimase eme kemne be wule yaper nente, kem tuma mane namdetete. Kem emne tuma yenbo awosein won mesginte, e yenbowai. Kristen geisimase eme kemri wule yaper nente, o sirke pette, kem tuma mane namdetete. Kem lek me lan metekwaste. Etep tete, e yenbo. ⁸Kem wule yenbo beke nen. Kem akeite tatame emne yaper nenbe, emne yikwokwobe. Kem keremri Kristen geisimase emne etep tebe.

⁹Kap kem wan getem. Yaper nenbe tatame eme God eri panen siten kom beke kip yi. Kem maime mane tuma yikwokwote. Yaper nenbe

tatame, eme memake regen sukye worabe tatame, sir yibe tatame, ete tameken tuknabe tame, ¹⁰sir petbe tatame, tameri wos malbe tatame, ok yaper an sisi pebe tatame, tuma koyabe tame, tame emne pen emri wos sirke petbe tatame, etepkap tatame eme akei eme God eri panen siten komke beke kip yi. ¹¹Kiyi kem kau etepkap tame temenem. Sene kem Krais erne kenawaike abon eteri nepke ere kemne keyam, kem eteri tatame tem, kem tatame yenbo tem. Wule yaper kemne sene beke keresuk. Aneyen Jisas Krais eteri sigke God Eteri Wou eterke kem tatame yenbo tem.

**Kristen tatame emri wusom e God Eteri Wouri ake, eke
tatame eme emri wusom maime yaper mane nente.**

¹²Wule akei an kuyese nente. An wule akei nente, wule kau e ane kobo beke kip la wule. Kobo beke la wule an beke kip nen. Eke wos wuri ane beke kip keresuk. ¹³Awos e sek yibe, se ere awos peten abe. God ere wotek, pespes sene beke kip te. Neremri wusom e sir yibe wulekap berai. Neremri wusom e Aneyen eteri. Nema eteri tuma meten tobobe. Aneyen ere neremri wusom lakerebe. Ere nemne noub lakeren yenbo nenbe. ¹⁴God ere Aneyen erne wom, ere sele mesginin yawom. Eri murek ere nemne etep kir nente.

¹⁵Kem mane wan getete. Kemri wusom e Krais eteri. Kap an Krais eteri wusom peten sir yibetete o berai. Beraiwai. ¹⁶Tame ere sir yibe ta etetken yibe, epe wusom wurisubuk tebe. Kem mane wan getete. God eri tuma etepke bas rasem. Epe wusom wurisubu tete. Etepke bas rasem. ¹⁷Taken tameken epe wusom wurisubukap, nema Aneyen eterken tete, nema eterken selpap wurisubuk tete. ¹⁸Kem sir mane yite. Sir yibe ta o tame akei eme wusom maime yaper nenbe. Akeite yaper nenbe wule e wusom maime yaper beke kip nen. ¹⁹Kem mane wan getete. God ere Eteri Wou kemne newom, ere keremken tetan. Kemri wusom e eteri akekap. Kemri wusom e kemri berai. E eteri. ²⁰God ere kemne tokwo eisauwaike tukem. Tokwo e Jisas eteri nep. Eke kem keremri wusomke kem wule yenbotanbowou tobote, God ere sig eisau tete.

Taken tebe wule.

7 ¹Kemri kiyi siglouke bas rasen wometem tuma, eke an kemne awosein wote. Tame ere ta beke kip pane, e yenbo. ²Sir yibe wule e eisau tebe. Eke, an abobe, wurare wurare tame kem ta panete, wurare wurare ta etepwou kem tame narte, e yenbo. ³Tame ere eteri ta teken etep tuknate wote, ta te erne mane eger tete. Ta te etetri tame eterken tuknate wote, ere tene mane eger tete. ⁴Ta teri wusom e etetri berai, e tame eteri wusom. Tame eteri wusom e eteri berai, e ta etetri wusom. ⁵Taken tameken epe etep tuknate, epe mane eger awoawo tete.

Etepri wos, epe kir ten etep wote. Yabel kau o lup wuri nesa kenakena tuknan nesa God eterken tuma nogwape namden yurik nesa sene etep kir tuknate. Epe etep wote, e tuma berai. Epe mureken beke kip te, epe kenakena som etep mane temente. Satan ere epne kip seilate wurken.

⁶Ari woye tuma, kemne kobo labe tuma, God ere beke wo, kem ta mane panete. E ari porerek an kemne wobe. ⁷An tametobo tame, an abobe, aren tetankap tatame eme etepke temente. God ere tatame nogwape emne wurare wurare gwopke nenbe. Kau ere emne etepke wobe. Ne ta panete. O ere emne etep wobe. Ne tame narte. Kau ere emne etep wobe. Ne tametobo site. O ne tameken berai takap site. Ere etep wobe.

⁸Tametobo tameken tame beke yi taken wane ta emne an etep wobe. Aren tetankap kem etep tete, e yenbo. ⁹Ta o tame emri selpapke abobe woskap eme kuyese beke kip wotake, eme ta panete o tame yite, e yenbo. Eme sir yibe porerek man abote.

¹⁰Taken tame, tameken ta emne an gwote wule wusoube. E areri wule berai. E Aneyen eteri wule. Ere etep wom. Ta te tame erne mane mesginte. ¹¹Ta te tame mesginte wote, te akeite tame mane yite. Te etetri tame erne sene yite, epe etep noub sene site, e yenbo. Tame ere ta tene mane mesginte.

¹²Tuma wuri aren an kemne wobe. Aneyen ere beke wo. Aren an selpapke abobe, an etep wobe. Kristen mase eri ta te Krais erne kenawaike beke abo wote, ete ta te eterken temente wobe, ere tene mane mesginte. ¹³Kristen ta teri tame ere Krais erne kenawaike beke abo, ere etetken temente wobe, te erne mane mesginte. ¹⁴God erne kenawaike beke abo tame, eteri ta etetke God ere wobe, ete tame ere tame yenbo. God erne kenawaike beke abo ta, etetri tame eterke God ere wobe, ete ta te ta yenbo. Ete wule beke pauk te, etemri yen eme God eteri yen beke kip te. Tuma seken, etemri yen eme God eteri yen tete. ¹⁵Kristen berai ta o tame ere Kristen ta o tame erne mesginte wote, ere kuyese mesginte. E etetri o eteri wos. Kristen ta o tame eme Kristen berai ta o tame emne mane wotakete. God ere wobe, kem noub site, kem ei mane naite. ¹⁶Kristen ta, kap ne neri tame erne kobo late, ere yuri Kristen tete. Ne mapeke la? Kristen tame, kap ne neri ta tene kobo late, te yuri Kristen tete. E etepwou, ne mapeke la?

Be wos God ere kemne wote, kem ete woswou nente.

¹⁷God ere kemne wopeten kem Kristen tem, ete yabel kem be wos nenbetem, kem ete wos som nenbetete. Kem mane kip mesginte, kem som tobobet. Aneyen eter, ere kemne kiyi temkap, kem etepwou som temente. Etepkap tuma an akei komri komri Kristen emne etep kir wusoube.

¹⁸Kau kem somo kwunmenem, God ere kemne wopetem. Kem somo kwunmenem wule mane mesginte. Kau kem somo beke kwun, God ere

kemne kir wopetem. Kerem, kem somo mane kwunte. ¹⁹Kristen tame eme somo kwunte, o eme somo beke kip kwun, God ere etepkap beke abo. E wos eisau berai. Wos eisau e gwo. Ete tame eme God eteri wule noub meten tobobetete. E wos eisau. ²⁰God ere tatame emne wopeten eme Kristen tem, ete yabel eme temenemkap, eme etep som temente. ²¹God ere kemne wopetem yabelke kem yaku bepou me kerebetem, eke kem mane ep abo ep abote. Kem ete yaku mane mesginte. Kem ete yaku mesginte kelu temente, kem ete yaku mesginte. ²²Eike yaku bepou me kerebetem, Aneyen ere erne wopetem, sene wos wuri erne beke kip keresuk. Eike yaku bepou me beke kere, Aneyen erne wopetem, sene ere Krais eteri yaku bepou me kerebetem. ²³God ere kemne tokwo nogwape eisauke tuken petem. Eke kem eteri kulke temente. Kem tatame etemri kulke mane tete. ²⁴Geisimase, tame ere be yaku keran, ere Kristen tem, God eterke ere ete yaku som kerebetem. Etep tete, ere God eterken noub temente.

Tametobo tame etemne wobe tuma.

²⁵Sene an tametobo tameken tameken berai taken etemne an kemne wote. Eme be wos nente, Aneyen ere ane beke kip wo. Aren, an kemne areri porerek etep wobe. Aneyen ere ane kobo lan ere ane porere newom. Etepkap be tuma an kemne wote, kem kuyese meten nente. ²⁶Gwopte nabe tatame nogwape eme Kristen tatame emne yaper nenbe, eke an abobe, kemri tetankap kem noub etepke temente. ²⁷Taken tame eme emri ta mane mesginte. Tametobo tame eme ta pane mane abote. ²⁸Tame ere ta panete, ere mane etep abote. An wule yaperke neny. Ta te tame yite, te mane etep abote. An wule yaperke neny. Berai. Taken tame, tameken ta eme tewok tewok selpap yaper te yaku eisau kerebe, eke an wobe, tametobo tame eme ta mane panete, ta eme tame mane yite.

²⁹Geisimase, an kemne wobe. Yabel nogwape som beke te. Eke taken berai tame ere yaku muresen kerebekap, taken tame eme etep muresen kerete. ³⁰Pap yaper meten kerabe tame eme emri pap yaper metbekap sene mane abote. Metekwasen sou sak keyabe tame eme emri metekwasbe wos mane abote. Wos tukbe tame eme emri tukbe wos som pette mane abote. ³¹Eike tame ere nowselri yaku kerebe, ere nowselri wos mane abote. Gwote nowsel ere omote nenbe, sene beke kip te.

³²N owselri wos kemri selpap beke kip keresuk, an etep abobe. Tametobo tame ere Aneyen eteri wulewou abobe. Aneyen eter abobekap ere etep nente abobe. ³³Taken tame eme nowselri wos abobe. Eme ta teri abobekap nenbe. ³⁴Etep tebe, eme selpap peske tetan. Eme God eri yaku kerete abobe, eme yenta emne yaku kerete abobe. Tameken berai ta etem, wane ta etem eme God eri wos abobe. Eme etep a bobe. An wule yenbowou nente, an wule yenbowou abote, God ere ane metekwaste.

Tameken ta eme nowselri wos abobe. Eme aom yaku abon kerebe. ³⁵An ete tuma wobe, an kerem tebekap beke wotake. Berai. An kemne kobo late, an etep wobe. Kem God eternewou kenawaike abon wule yenbo tobobetete. An etep abobe, eke an ete tuma wobe.

³⁶Eike tame erne ta panete woten, ere abobe, ere tene wule yenbowai beke kip nen. Ere tene panete kenake abobe. Ere tene panete, e tuma berai. Etep tete, ere wule yaper beke kip nen. ³⁷Eike tame ere noub abon etep wobe. An ta beke kip pane. Akeite tatame eme kir tem, ere selpap pes berai. Ete tame ere ta beke kip pane. Eter kir ere yenbo nenbe.

³⁸Tame ere ta panebe, e yenbo. Tame ere ta beke pane, e yenbowai.

³⁹Ta eme emri tame mane kip mesginte. Tame ere sate, wane te akeite tame sene yite abote, te erne yite. Te erne yite, te Aneyen erne kenawaike abobe tame eterne kip yi. ⁴⁰Aren, an etep abobe. Wane ta te tame beke kip yi, te selpap yenbo temente. Te bepou me site, te metekwaste. An abobe, God Eri Wou ere areri selpapke tetan, eke an etep wobe.

Sukye kwar pebe kitit abe tuma.

8 ¹Sene an sukye kitit abe tuma baste. Nema akei, nema abobe, nema porere yenbo tetan, nema wule yenbo nenbe. An kemne wobe. Porereken tatame eme maime sig eisau wobe. Pap yewobe tatame eme Kristen sespe tebe. ²Eike etep wobe. Nema porereken, nema wos nogwape metten. Etep wobe tatame eme porere me eiksebe. ³T atame eme God erne pap yewobe, God ere ete tatame etemne etep wobe. Kem areri yen.

⁴Sukye kwar pebe kitit ate, o beke kip a, ete tuma an baste. Nema etep metten. Sukye e wos seken berai. Sukye e tame letke regbe memake. God seken wurisubu ere tetan. Ere Keryen God. ⁵Tatame nogwape eme etep wobe. God nogwape tetan, eme nelken nowselken etek tetan. Ye. Omugabo kenakena tetan. Tatame eme etemri kulke tetan. ⁶Nerem Kristen tatame, nema kenawaike etep abobe. Keryen God wurisubu tetan. Ere neremri Apei. Eter ere wos nogwape seikim. Eterke nema tetan, nema eternewou abon yaku kerebe. Nemri Aneyen wurisubu tetan. Ere Jisas Krais. Kiyisape God ere erne wom, Jisas ere akei wos seikim. Eterke nema noubwai tetan.

⁷Kau Kristen eme etep mak metten. Kiyi eme Kristen mak temenem, eme sukye worabetem. Worabetem, eme abobetem. Sukye e seken wos. E keryen, e god. Sene eme Kristen tem, eme sukye kwar pebe kitit an etep abobe. Ete kitit e sukye kwar pebe kitit. Nema abe, nema yaper woske nenbe. Eme etep abobe. Eme selpap yaper tebe. ⁸Awos abe wuleke nema God erne mekin beke kip te. Nema a beke kip a, nema yaper beke kip te. Nema a ate, nema yenbo beke kip te. Sukye kitit nema ate, o nema beke kip a, God ere etep beke wo. E yenbo o e yaper. Berai. Awos e wos

eisau berai. Nema abe, God ere etep beke wo. Kem tame yenbo. Nema beke a, God ere etep beke wo. Kem tame yaper. ⁹Kem eisa eisa. Kristen sespe eme sukye kwar pebe kiti kuyese ate. Eme ate, samsam Kristen eme selpap yaper tete. E yaper.

¹⁰Kem Kristen sespe, kem koborke wurin sukye kwar pebe kiti at e. Sene samsam Kristen ere kir y in kemne late, ere kir ate pap ten sukye kwar pebe kiti kir ate. ¹¹Etep tete, kem porereken Kristen sespe, kemri porerek kem samsam Kristen emne yaper nenben tete. Ete geisimase Krais ere etemne kobo lan sam. ¹²Kem Kristen geisimase emne yaper nenbe. Kem emri mureken berai selpap yaper nenbe. Etep tebe, kem Krais erne kir yaper nenbe. ¹³Etepkap an kitike ate, ari geisimase eme yaper tete. An etep tete mowai wobe. Eke an sukye kwar pebe kiti sene beke kip a. An ari geisimase emne yaper nente wurken.

**Pol ere eri aposel yaku kerebetem tokwo
beke pet, eke ere metekwasem.**

9 ¹An more tamari kulke beke te. An aposel tame. An Aneyen Jisas erne lek lam. An Aneyen eteri yaku kerebetem, kem Kristen tem. ²Tatame kau eme etep wobe. God ere Pol erne yaku beke wo, ere aposel tame berai. Etep wobe. Kerem, kem metem, an aposel tame. Kem Aneyen eterken belandeten tatame, eke kem metten, an aposel tame seken.

³Tame kau eme ane ker wo tobo wobe, an emne tuma awosein etep wobe. ⁴Aren Barnabasken nesa aposel yaku kerebe tame, nesa Kristen etemri awos ate, kap e yaper o? ⁵N esa Jisas erne kenawaike abobe ta tene panen kir sewurte, e kap yaper o? Akeite aposel tame, Aneyen eteri mase etem Pitanage eme etep tebekap, kap nesa etep tete, e yaper o? ⁶Nesa Barnabas e terken nesa tuma wusoubetem, eme nesetwoune wos awosein beke newo. Neson, nesa kel yaku kerebetem, nesa awos ek tukbetem. Akeite aposel tame eme etep beke nen. ⁷Ei nai yaku kerebe tame eme yaku bepou beke kere. Eme kelken awosken petbe. Now yaku kerebe tame eme etepwou eme yakusubu beke kere. Eme nowri a peten ek abe. P or lakerebe tame eme etepwou, eme yakusubu beke kere. Eme kiti kir abe.

⁸An more tamari porerewouke beke wo. God eteri tuma etep kir wobe. ⁹God ere Moses erne newom wule etep wobe. Bulmakau eme wit supa teitbwotukbe yaku kerebe, etepkap eme tatame emne kobo labe. Etep tebe, kem emri neisnub kep mane peik kerete. Bulmakau eme wit supa kau ate, e yenbo. Etep wom, nema metbe, God ere bulmakauwou beke abo. ¹⁰Berai. Etek bas rasem tuma ere neremne kir abom. Ye, eme nemne abom, nema etep nente. Kwoi berbe tameken kwoi perbe tameken eme kwoi kir peten ate abobe, eteke eme yaku kerebe. ¹¹Kwoi berbe tamekap, nesa kemne God eri tuma wusoubetem, e kemne selpap eyarbe

yaku. Nesa ete yaku etep kerebetem, kem nesne wusom noub nenbe wos awosein newote, e yenbo. ¹²Kem kir ten akeite tuma wusou tame emne kobo labe. Kem kir ten nesne kobo labe, e yenbo.

Nesa kemne wos wuri beke wola. Nesa Jisas eteri tuma yenbo yibe kelu tukte mo wobe, eke nesa awosken tame oubken kemne beke womet. ¹³Kap kem beke met. God eteri ake eisauke yaku kerebe tame eme ake eisauri awos peten abe. God erne kwar pebe tiyke yaku kerebe tame eme ete tiyri awos peten abe. ¹⁴Etepkap, Aneyen ere etep wom. Tame eme God eri tuma wusoute, tatame eme ete tuma mette, eme tuma wusou tame emne awosken akeite wosken awosein kip newote.

¹⁵An kemne wos kuyese womette, an mo wobe. An kemne gwo siglou basbe, an kemri awos pette beke abo. Beraiwai. An kiyi sate. An Aneyen eri yaku bepou me kerebe, an metekwasen ari sig eisau wobe. Tame eme ane mane wotakete. ¹⁶An God eteri tuma wusoube yaku kerebe, an maime sig eisau beke kip wo. Aneyen eter ere ane ete yaku newom. An ete yaku kip kerete. An beke kip mesgin. An ete yaku mesginte, an yaperwai tete. ¹⁷Ari porerek an ete yaku kere pauk, an kel kir pauk petbe. An ete yaku kerebe, aren an kerete beke wo. God eter ere ane wom. Eter ane womkap an etep nenbe, eke an ete yaku kerebe, an kel beke kip wola. ¹⁸An be tokwoke pette? Ari petbe tokwo ere gwo. An tatame emne God eri tuma yenbo wusoube, an emne kel beke kip wola. An emne tuma bepou me wusowun sewurbe. An ete yaku etep kerebe, an metekwasbe.

Pol ere tatame nogwape etemri yaku kere tame tem.

¹⁹An eike tatame etemri kulke beke te. Ari selpapke an tatame nogwape emri kulke tete, etemne yaku bepou me kerete abobe, etepkap an God eri tuma emne kuyese wusoute, nogwape eme Kristen tatame ek tete. ²⁰An Juda tatame etemken temenbe, an Juda tamekap temenbe. Etepkap, eme Aneyen eteri tuma meten ere emne kobo labe. An Moses erne newom wule tobobe tatame etemken temenbe, an etemkapke temenbe. (Aren an Moses erne newom wule eri kulke beke te.) Etepkap, eme Aneyen eri tuma meten ere emne kobo labe. ²¹Juda berai tatame an etemken temenbe, an etemkapke tebe. (An God eteri wule beke mesgin. An Krais eteri wule tobobe.) Etepkap, Juda berai tatame eme Aneyen eteri tuma meten ere emne kobo labe. ²²Samsam Kristen an emne yin Aneyen eri tuma wusoubetem, etem tetankap an etepkap tebe. Etepkap, eme Aneyen eri tuma meten ere emne kobo labe. Komri komri tatame emri nenbekap an etepke nenbe. Etep tebe, an metkerake wule nenen yin tatame kau eme Kristen tete, God ere emne sene pette. ²³Aneyen eteri tuma tatame nogwape eme mette, an etep abon tuma wusou yaku eisau kerebe. God ere emne yenbowai nentekap, ere ane yenbowai kir nente, an etep abon ete yaku kerebe.

Nema muresen amete, God ere nemne tokwo newote.

24 Kem etep metten. Taken tameken eme amebe, eme teseki tasekiyin amen yibe, eterwou ere ete tokwo pette. Etepkap, kem noub amen teseki tasekiyin yibe tame ere tokwo petbekap, kem etepwou pette. 25 Teseki tasekiyin amebe tatame eme nowselri tokwo kera pette abobe, eme wusom maime noub lakeren kwokwos kwokwos yaku eisau keran yin eme agetage kuyese amete. Nema Kristen, nema noub amete, nema Hevenri som temente tokwo pette abobe. 26 Tame eme amebe, eme ganke beke amen yi, eme kom luwouke amen ete emi petbekap, God ere ane wom yaku an etepwou keran yibe. An akeite akeite yaku nebule beke abo. An eteri yakuwou muresen kerebe. Tame eme ap noub tet lan pebekap, an God eri yaku etepke noub tet lan kerebe. Eteri yakuwou an noubwai kerebe. 27 An wusom porere maime noub teitkwunen lakerebe, Aneyen eternewou tobobe. Etepkap God ere ane beke kip wo. Pol, ne ari tuma tatame nogwape emne wusoubetem, ne ari tuma beke tobo, eke ne Hevenri tokwo beke kip pet. Ere ane etep beke kip wo.

Tatame eme noub late. Eme yaper mane nente.

10 ¹Geisimase, kem mane eiksete, an etep abobe. God ere nemri yeiwarege akei emne rigrabe nenbe. Ere emne akei akei nel gwan kit kerem, eme emi yaperke noub sewurbetem. Eme akei Kerkera Ok (Retsi) keraruke wukwutem. ²Akei eme ete gwanke Retsike baptais ok wiruwun Moses eri tame supa ten erne tobobetem. ³Akei eme God ere emne newom mana eme a abetem. ⁴Akei eme God ere emne newom papek yam ok abetem. Ete pape e emne panen yibetem, e Krais eter. ⁵Etep temenem, nogwape eme God erne kenawaike beke abo, eme wule yaper som nenbetem. God ere emne mo won eme sabetem, emri kupa kelpe emik san etek kupoyim.

⁶E tep tem, eke nema porere yenbo ek pette. Yeiwarege eme wule yaper abon nenen sabetem. Nema etep beke kip nen. ⁷Yeiwarege kau eme sukye worabetem. Nema sukye beke kip wora. God eri bas rasem tuma etemne etep wobe. Tatame eme su kye woran awos an ok yaper an sisi pen sekwo lomen yage taibetem. Bas rasem tuma etep wobe. Emri nenbetemkap nema mane nente. ⁸Nema sir bisi mane yite. Yeiwarege kau eme sir bisi yibetem. Eme etep tebetem, God ere emne pebetem. Yabel wurisubuk, taken tameken nogwape eme sam, etek sam tatame eme ok yen ok tame (2300) eme etepke sam. ⁹Nema Aneyen erne mane seilate. Kiyi yeiwarege eme tameken berai emik temenem, eme God erne pap wayen seilan etep ker wo tobo wom. God ere nemne noub beke nen. Etep womke, God ere sopo yaper won yin emne tan saiwom. Eme temkap, nema etepkap mane tete. ¹⁰Kem God erne mane ker wo tobo wote. Kiyi

yeiwarege kau eme God ere nenbetemkap eme mo wom, eme God erne ker wo tobo wom. Wom, God eri kom tame, God ere emne won yan emne pen sairom.

¹¹E tep tem, nema porere yenbo ek pette. Ete tuma e God eteri siglouke basten. Nema lan porere ek pette. Nowsel omote yabel tete nenbe, eke nema porere kip pette. ¹²Kem noub teten abobe tatame, kem eisa eisa. Kem wule yaper mane kip nenen Apei erne mesginte. ¹³Be wos yaper kemne seilate, e tatame nogwape emne seilabe woskap. God ere kemne kobo late womkap, ere nente nenbe. Ere kemri mure labe, eke seilabe wos kemne beke kip teitkwun. Yaper wos kemne seilate, ere kemne kelu peteratek, kem muresen tetete.

Nema God eri wule tobote, nema omugabu emne mane abote.

¹⁴Ari tamenowu yenbo, kem sukye worabe wule mesginin magel taite. ¹⁵Kem selpap porere tetan tatame, eke an kemne wobe. Kerem, kem ari tuma sin namdelate. ¹⁶Nema wurisubuk sin Krais eri samkap abobe. Nema God eterne pir won mesginbe, nema ok ek abe. Wain ok nema abe, nema etep wobe. Gwo ok e Jisas eteri nep. Etep wobe. Nema Krais eteri tatame, nema etepke tebe. Geil nema petbe, nema etep wobe. Gwo geil e Krais eteri om. Etep won nema geil wuri peten pekayewon God erne pir won ek abe. Nema Krais eteri tame supa, eke nema etep geil abe. ¹⁷Nema geil wurisubu peten pekayewon abekap, nema nogwape nema wusom wurik tetan. Nema geil wurisubu kerakera abekap, nema etepke wurisubuk tetan.

¹⁸Kem Israel tatame emne abote. Eme kwar pebe, kiti kau eme God erne newobe, kau eme abe. Etep tebe, nema etep abobe. Nogwape eme wule wuri nenbe, eke eme tame supa wurisubu.

¹⁹Kem mane etep abote. An wobe, sukye e wos seken, o sikile arkwu kwar pebe wule e wule yenbo. ²⁰B erai. An wobe, God erne beke abo tatame eme sikile arkwu kwar pebe. Eme God erne kwar pem kiti beke newo. Kem etemken mane tete. Kem sikile arkwu amekwunte. ²¹Kem Aneyen eteri wain okken sikile arkwuri okken mane ate. Kem Aneyen eteri tiyken sikile arkwuri tiyken mane site. ²²Nema mane etep abote. Nema sikile arkwu abote, Aneyen ere nemne pap beke kip waye. Aneyen eri mure nebule. Nemri mure eisau. Nema mane etep abote.

Kwokwos kwokwos nema God eri sig eisau wobetete.

²³Kau eme wobe. Wos akei God ere beke wotake, nema nente, nema wule beke kip tousi. Aren an kemne wobe. Ye. Wos nogwape nema kuyese n ente, e nemne kobo beke kip la. Wos nogwape e nema Kristen sespe beke kip te. ²⁴Tame ere maimewou mane abote. Ere be wos nente, ere tatame emne kir abon kobo late.

²⁵Kem awos tukbe emik yin kiti tukte, kem mane ep abo ep abote. E sukye kwar pebe kiti, o berai? Kem tuken ate, e tuma berai. ²⁶God eri bas rasem tuma etep wobe.

Nowselken nowselke tetan wos nogwape e Aneyen eteri.

Etep wobe, awos nogwape nema akei kuyese ate.

²⁷Tame eme God erne kenawaike beke abo, eme kemne awos newon ate wote, kem emne yin lan etemken sin awos ate, e tuma berai. Eme kemne newoye awos, kem akei ate. Kem mane ep abo ep abon etep womette. Gwote kiti e sukye kwar pebe kiti o? Kem bepou me ate, mane womette. ²⁸Tame wuri ere kemne awos newon ate, ere etep wote. Gwote kiti e sukye kiti. Etep wote, kem ete kiti mane ate. Kem ete tame erne abon eri selpap mane yaper tete. Etepkap, kem mane ate. ²⁹Sene tame wuri ere etep wolate. Beke an ari abobekap beke kip nen? Beke an akeite tameri selpap abobekap tobobe? ³⁰An awos peten God erne pir won an ek ate, beke akeite tame eme ane wotakete. Etep wolabe.

³¹Metye. Kem a ate, o ok ate, o be wos be wos kem nente, God ere sig yenbo kir pette, e yenbo. Kem etepke tete. ³²Kem be wos nente, kem Juda tatame, akeite tatame, God erne kenawaike abobe tatame kem emne abote. Kemri tebekap eme yaper wote, kem mesginte. Eme yenbo wote, kem nente. ³³Aren nenbekap kem etep nente. Tatame eme ane metekwasbekap, an etep nenbe. An maime kobo la beke abo. An tatame emne abon kobo labe. An abobe, God ere emne sene pette, eke an etepke tebe.

11 ¹Kem ane late. Be wos Krais ere tebetemkap, an etep kir nenbe. Kerem kir, aren tebetemkap, kem kir etepke tete.

Ta eme tare mate maukte tuma.

²An kemri sig yenbo wobe. Kem ane kwokwos kwokwos abobe. An kemne Kristen wule eri wusoubetem tuma kem noub meten tobobe. E yenbo. ³An abobe, kem gwo tuma noub mette. Ta eme etemri tame etemri kulke tetan. Tame nogwape eme Krais eteri kulke tetan. Krais ere God eteri kulke tetan. ⁴Etep tebe, tame eme tare suben eme God eterken namdete, o God eri tuma wusoute, eme Krais eri sig yaper nenbe. ⁵Ta eme emri tare beke kip sub, eme God erken namdete o God eri tuma wusoute, eme sebera yabe wos nenbe, emri tame eme sebera yabe. Ta eme tare keren sebera yabekap, eme etep sebera yabe. ⁶Ta te tare subte mo wote, te tare kip kute. Ta te tare kutete, o tare kerte, te sebera yabe. Etepkap, te tare subte, e yenbo. ⁷God ere tame emne seikim, ere emne eterkapke seikim. Eke tame eme God eri tuma wusoute o erken namdete, eme emri tare mane subte. Ta eme etemri tame etemri kulke tetan, eke eme emri tare subbe.

⁸God ere ta teri mer beke wuri peten tame erne beke seik. Berai. Ere tame eteri merke wuri peten ta tene ek seikim. ⁹Ere ta tene beke abo,

ere tame eke seikin ere ta tene kobo late. Berai. Ere tame eterne abon ta tene ek seikim, te tame erne kobo late. ¹⁰Eke, ta eme etemri tame etemri kulke tetan. Eme emri tare kip subte. God eteri kom tame eme etep kir ten labe. ¹¹Aneyen eteri tatame eme kenakena berai. Eme awoawo kobo labe. ¹²Eke, ta tene God ere tame eteri merke seikim. Sene ta eme taureyen warwiyin, eme tamek tebe. Wos akei God eter seikim.

¹³Kem mapeke abo? Ta eme tare beke sub, eme God eterken namdete, e yenbo o? An abobe, e yaper. ¹⁴Tatame nogwape etemri wule gwopke tetan. Tame emri tare take lagwubai tete, e yaper. Etepkap tame eme sebera yate. ¹⁵Ta etemri tare take lagwu tete, e yenbo. E ta etemri kerap yenbo. God ere emne tare take lagwu newom, ete tare take e emri tare etek subbe. ¹⁶Eike ete tuma wotakete abobe, eme etep abote. Arenken nogwape komri Kristen tatameken nema akeite wule berai. Ta eme tare subbe wulewou nenbe.

Korin tatame eme Aneyen eri omken nepken yaper nenbetem.

¹⁷Wos wuri kem nenbe, an kemri sig yenbo beke kip wo. Kem God erne sukye worabe, kem yenbo beke nen, kem yaperke nenbe. ¹⁸Kiyi an metem, kem God erne sukye worabetem, kem selpap kenakena tebetem, kem tuma walekap naibetem. An abobe, ete tuma kau e seken. ¹⁹Ye. Kem kenakena ten etepkap kem late, eike God eteri wule seken tobobe, eike wule seken beke tobo. ²⁰Kem wurisubuk sin Aneyen ere samkap abobe, kem eteri omken nepken beke a. ²¹Kem a kir beke a. Kem wurare wurare a abe, kau eme kwoi sabe. Kau eme wain ok nogwape abe, eme sisi pen belebalebe. ²²Kem God eteri ake yaper nenbe. Kem awos eiksebe tatame emne yaper nenbe. Kap kem kemri ake a berai? An kemne mapeke wote? An kemne sig yenbo wote o? Beraiwai.

Aneyen Jisas ere eri anepoi tame emne eri omken nepken newon am. (Matyu 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)

²³Aneyen ere ane wusowum tuma an kemne kiyi wusowum. Eri wom tuma gwopkap. Judas ere Jisas erne yena tem, ete neirke Aneyen Jisas ere geil petem. ²⁴Petem, ere God erne pir won geil pekayewon emne newon etep wom. Gwo areri om. An kemne newobe, e keremne kobo labe. Kem ane sene abobetete, kem etep tebetete. ²⁵Etep wom, eme an omon Aneyen ere wain okken ware wuri peten emne etep wom. Gwo wain ok e areri nepke wule ager God ere kemne namderasbe. Kem ane sene abobetete, kem etep nenbetete. ²⁶Kem ete geilken wain okken abetete, kem tatame emne peterate, Aneyen ere neremri nenbetem wule yaperke sam. Kem etep som nenen yin, yuri Aneyen Jisas ere sene yate nenbe.

Nema noub maime abon nema Aneyen eri omken nepken ate.

²⁷Eike Aneyen eri geilken wain okken bepou me abe, eme Aneyen eri omken nepken yaperke nenbe. ²⁸Ete omken wain okken ate nenbetete,

eme bepou mane ate. Tatame wurare wurare eme kiyi emri nenbekap abolate. Eme bepou mane ate. Kiyi abolan, sene eme ete geilken okken ek ate. ²⁹Taken tameken eme ete a atek, eme Aneyen ere samkap beke kip abo, eme bepou me peten ate, God ere emne yaper awosein nente. ³⁰Eke kemri tatame kau eme mureken berai, kau eme sikke tetan, kau eme sam. ³¹Nema kiyi maime etep noub abolate. Nema wos yenbo nenem, o wos yaper nenem? Nema etep kiyi abon, God erne wusowun, sene nema Krais eri omken nepken peten ek ate, God ere nemne yaper beke kip nen. ³²Aneyen ere nemne sin labe, nemne yaper awosein nenbe. Etepkap, nema porere peten Kristen sespe tebe. Etep ten Aneyen ere nowselri tatame nogwape emne tuma namden ker tetan komke won yite, ere nemne beke kip won yi.

³³Ari geisimase, kem Aneyen eri omken nepken ate, kem wurisubuk sin noub koute, kem akei etep kir ate. ³⁴Tame kau eme kwoi sate, eme etemri maime akek kiyi se tumou pen ek yate. Epkap, kem noub kir site, God ere kemne yaper awosein beke kip nen.

An tuma tep tetan. Yuri an kemri komke yatek, an kemne ek wusoute.

God Eri Wou ere akeite mure newobe.

12 ¹Geisimase, sene an kemne God Eri Wou ere mure newobekap kemne wusoute. An abobe, kem etepkap porere mane eiksete. ²Kem metten, kiyi kem God erne kenawaike mak abomenemke, tame kau eme kemne kelu yaperke panen yibetem, kem sukyeken sikile arkwoken etemri kulke yin temenem. Ete memake eme tuma mapeke namde. ³Eke an kemne wobe. God Eteri Wouken tatame eme beke kip wo. Jisas ere tame yaper. God Eteri Wou beke te tatame eme beke kip wo. Jisas ere Aneyen.

⁴God Eteri Wou wurisubu tetan. Eter ere epkap epkap mure newopit peteyabe. ⁵Nema wurare wurare nema yaku kenakena kerebe, nema Aneyen wurisubu eteri yaku kerebe. ⁶Nema mure kenakena kenakena tetan, e God eri yaku kerebe mure. God wurisubu ere tatame wurare wurare emne ete mure newobe, eme yaku kuyese kerebe. ⁷Nema labe, God Eri Wou eteri mure e tatame wurare wurare etemken tetan. Ete murek eme tatame nogwape emne kobo labe. ⁸God Eri Wou ere tatame kau emne mure newobe, ete tatame eme tatame emne porereken tuma wusoube. Akeite tatame kau emne God Eri Wou ere emne mure newon eme tatame emne God eri tuma somo wusoube. ⁹God Eri Wou ere tatame kau emne mure newobe, eme God erne kenawaike abon be wos rigrabe nenbe. Ere tatame kau emne mure newobe, eme letewo yaper te tatame emne eyarbe. ¹⁰Ere tatame kau emne mure newobe, eme God eri porere wusoube. Ere tatame kau emne mure newobe, eme tatame emri murek noub labe.

Tame eme omugabo etemri murek tetan, oeme God Eri Wou eteri murek tetan, eme etep noub lan wusoube. Ere tatame kau emne mure newobe, eme kiyi beke met tumak namdebe. Ere tatame kau emne mure newobe, eme kiyi beke met tuma meten ligerin tatame emne kom tumak ek wusoube.¹¹ Etepkap mure nogwape God Eteri Wou eterwou ere tatame emne wurare wurare newopit peteyabe. Eter abobekap ere etep tebe.

Kristen tatame akei eme Jisas eteri wusom kerakap.

¹² Tatame emri wusom e kenakenakap tetan. Kenakena tetan, wusom e wurisubu. Krais eteri wusom etepkap.¹³ Etepkap, nema Kristen nema kau Juda tatame, nema kau Juda berai tatame, nema kau yaku bepou me kerebe, nema kau nemri porerek sewuren yaku kerebe. Etep tetan, God Eteri Wou wurisubu ere nemne baptais ok wiruwum, nema wusom wurisubu tem. Nema akei nema God Eteri Wou ere newobe mure nema petbe. E nema ok ware wurisubuk abekap.

¹⁴ Wusom e lewou berai. Wusom e bitimi ragi, le, wan, ku yatare natirten, e wusom wurisubu. ¹⁵ Kap tewo ere etep beke kip wo. Let eter tebekap an beke etepkap tete, etepkap an eteri wusom kera berai. Kap tewo ere etep wote, ere tuma bepou me wote. Ere eteri wusom tep. ¹⁶ Kap wan ere etep wote. Le eter nenbekap, an beke nen, etepkap an eteri wusom kera berai. Etep wote, eri tuma seken berai. Ere eri wusom kera. ¹⁷ Wusom ere lewou temente, tame ere tuma mapeke met? Wusom ere wanwou temente, a o be wos eri bos ere mapeke met? ¹⁸ Nemri wusom ere etepkap beke te. God eteri selpapke ere wusom seikim, ere letewo, bitimi ragi, akei ere seikin natirem. ¹⁹ Wusom ere lewou temente wote, epkap e wusom seken berai. E lewou. ²⁰ Etepkap beke te. Nema letewo, ku ya tetan, wurisubuk natirten, e wusom wurisubu tetan.

²¹ Etep tetan, le ere let erne etep mane wote. Ne ane mesgin. An kena wiwi kuyese temente. Tare ere kir, ere tewo erne etep mane wote. Ne beke te, an kena wiwi temente. ²² Beraiwai. Wusom kera nema abobe, e wusom kera, e mure eisau beke te. Metye, ete wusom kera beke kip te, wusom eter ere yenbo beke kip te. ²³ Wusom kera kau nema etep wobe. Emne kuyese beke la. Etep wobe, sene ete wusom kera nema kerap yenbo wolebe, ete wusom nema yenbo labe. Kau wusom nema etep wobe. Ete wusom kera nema sebera yabe. Etep wobe, nema ete wusom kera wos warbe. ²⁴ Kau wusom kera nema etep wobe. E wusom yenbo labe. Ete wusom kera nema kerap beke wole. God eter ere wusom natirem. Nema yenbo beke la wusom kera God ere ete wusom kera ere kir yenbo wobe. ²⁵ Etepkap wusom e beke pekan, kenakena beke te. Wusom kerakera eme awoawo kobo labe. Eme wusom wurisubuk noub temente. ²⁶ Wusom kera wuri ere mus mette, akei eme mus kir mette. Wusom kera wuri sig eisau pette, akei eme kir metekwaste.

²⁷Kem akei, kem Krais eteri wusom. Kem wurare wurare, kem eteri wusom kera. ²⁸Etepkap, kom wuriri God erne kenawaike abobe tatame emne God ere akeite akeite mure newom. Kiyi ere aposel mure newom. Wurinabu ere eri porere wusou mure newom. Wurinabu eri tuma wusoube mure newom. Sene ere rigrabe nente mure newom. Wurinabu ere let yaper tewo yaper te tatame emne eyarte mure newom. Wurinabu ere tatame emne pap yewon kobo late mure newom. Wurinabu ere akeite yaku lakerete mure newom. Wurinabu ere eter newom tumak namdebe mure newom. ²⁹Tame akei eme aposel mure beke kip pet. Kau tame etemwou eme aposel mure petbe. Tame akei eme God eri porere beke kip wusou. Kau tamewou eme wusoube. Tame akei eme tuma beke kip wusou. Akei eme rigrabe beke kip nen. ³⁰Tame akei eme letewo yaper te tame eme beke kip eyar. Tame akei eme God Eri Wou ere newom tumak beke kip namde. Akei tame eme God Eteri Wou ere newom tuma somo beke kip wusou. ³¹Mure kau e mure eisau. Kem ete mure eisau selpapke pette abote.

Nema tatame emne pap yewobetete.

13 Sene an kemne wule yenbosubuai peterate. ¹God Eri Wou ere ane mure newote, an akeite tuma kuyese namdete. God eteri komri tame etemri tuma an kir kuyese namdete. Etep tete, sene an tatame emne pap beke kip yewo, noub beke kip nen, an tuma bepou me wobe. Ari tuma e oksubu yibe. ²An kap God eri porere noub kuyese wusoute. An kap God eri berasten wos akei meten tuma somoken mette. An kap kuyese kenawaike abon an kow erne won epkera yite wote, kow ere epkera segirubun yite. Etep tete, sene an tatame emne pap beke kip yewo, noub beke kip nen, epkap an porere beraikap tame tete. ³Kap ari wos akei an wosken berai tatame emne bepou me newote, sene an emne pap beke yewo, epkap an yenbo beke kip te. An kap yaku eisau keren yin God eri peiktame eme ane pen sate. Etep tete, an tatame emne pap beke kip yewo, an wos yenbo wuri beke kip pet.

⁴Tatame emne pap yewobe wule ere gwopkap. Nema tatame emne kera kowun noub mette. Nema emne kobo labe. Pap yewobe wule ere gwopkap. Nema emri wos pette beke kip abo. Nema maime sig eisau beke kip wo. ⁵Nema wan beke kip gwole. Nema emne yaper beke kip nen. Nema maime som beke kip abo. Nema agetage pap beke kip waye. Nema emne yaper awosein beke kip wo. Nema emne yaper awsosein beke kip nen. ⁶Pap yewobe wule ere gwopkap. Nema wule yaper mo wobe. Nema wule yenbowou metekwasbe. ⁷Be wos tete, nema emne beke kip mesgin. Nema kenawaike som abobe. Nema pap yaper beke kip te. Nema muresen som tebe.

⁸Wos nogwape omote nenbe. Pap yewobe wule beke kip omo. God eteri porere wusoube wule omote, akeite tumak namdebe wule omote. Tuma

somo wusoube wule omote. ⁹Gwopte nema tuma somo kera metbe. Nema God eteri porere kera metbe. ¹⁰Yuri porere yenbo sekenwai yate. Etep tete, porere kerakera ek omote. ¹¹An apuleyen temenem, an apuleyenkap namdebetem, apuleyenkap abobetem. An apuleyen etemri porerekap tebetem. Sene an aneyen tem, an apuleyen etemri wule magel tayem. ¹²Gwopte nema God erne kerakera labe. Nema oknalke labekap, nema bitimi kuyese beke la. Yuri nema God eteri bitimi kuyese late. Nema erne noub late. Ere nemne noub labekap, nema erne noub etepke late. ¹³Wule mur som temente. Wuri e kenawaike abobe wule. Wuri e selpap yaper beke te wule. Wuri e pap yewobe wule. Wule wuri, pap yewobe wule, e wule sapekenwai. E nogwape wule teitkwunten.

Kem God eteri tuma wusoute abote.

14 ¹Kem eyar noub abon tatame emne kobo lan pap kip yewo. God eri yaku kerete mure God Eri Wou ere tatame emne kenakena newobe. Kem ete mure pette som abote. Kem God eteri porere wusoute mure pette, kem noubwai abote. ²Akeite tumak namdebe tatame etem wobe tuma, kom tatame eme beke kip met. God eterwou ere ete tuma metbe. Eme God Eteri Wouke berasmenem tuma seken wobe. More tatame eme kuyese beke kip met. ³God eri porere wusoube tatame eme maime kom tumak wusoute, kom tatame eme kuyese mette. Etepkap eme kom tatame emne mure newobe, emne kobo labe, emne selpap yenbo newobe. ⁴Akeite tuma namdebe tatame eme maime kobo labe. God eteri porere wusoube tatame eme Kristen nogwape emne kobo labe. ⁵An abobe, kem akei, kem God Eteri Wou ere newobe tumak namdete, e yenbo. An abobe, kem akei kem God eteri porere wusoute, e yenbowai. Tame ere tumak bepou me namdete, e yaper. Tame wuri ere tuma somo kir wusoute, e yenbo. Epkap, kom tatame eme noub mette. Tuma somo wusoube tame beke te, God eteri porere wusou wule e God ere newobe tumak namdebe wule teitkwunbe.

⁶Geisimase, an kemne yan late, an God Eteri Wou ere newom tumak namdete, an kemne mapeke kobo la. An yate, neremri tumak an kemne God eri tuma wusoute, an kemne kobo late. An kemne yuri tete wos wusoute, o tuma somo wusoute, o an God eri porere kemne wusoute, an keremri tumak wusoute, kem tuma noub ek mette, ete tuma ere kemne kobo late.

⁷Kelpe beke te wos, amopukem gawu meken, eme taye yaper tetan, nema emne yaper metbe. Eme taye yaper tetan, nema sekwo yenbo beke met. ⁸Eike tame ere me noub beke mi, tatame eme noub beke met, eme ei beke kip yan nai. Eike tame ere me noub mite, tatame eme yan ei ek naite. ⁹Kerem, kem etepkap. Kem God eri tuma akeite kom tumak wusoute, tatame eme tuma mapeke noub met? Kemri wusoube tuma e

kelpe emik yibe. ¹⁰Akeite akeite kom tuma kenakena tetan. Tuma akei eme somoken. Tame ere kom tumak wobe, ere tuma somo metbe. Akeite komri tuma namdebe tatame eme beke kip met. ¹¹Eike tame eme akeite komri tumak wusoute, kem metlawoyin etep wote. Eme akeite komri tumak wobe. Eme akeite komri tame. Etem kir, eme wobe, eme akeite komri tame. ¹²Kem akeite tumak namdebe, kem etep tebe. An metbe, kem God Eteri Wou ere newobe mure pette abobe. An wobe, kem Kristen emne kobo labe mure noub pette.

Akeite akeite tumak namdebe wule.

¹³Eike tame ere God Eri Wou ere newom tumak wusowun tuma somo ere beke kip met, ere God erne womette. Ere erne mure newote, ere tuma somo noub abon ere tuma ek wusoute, tatame eme noub mette. ¹⁴An Apei God eterken ete tumak namdebe, ari wou ere God eterken tuma namdebe. Etep namdebe, ari selpap ere tuma somo noub beke kip met. ¹⁵E tep tebe, an mapeke nente? An wule peske nente. An God eterken tuma namdete, an Eteri Wou ere newom tuma namdete, tuma somo an areri kom tumak kir wusoute. An God eteri akek wurin sekwo God Eteri Wou ere newom tumak lomte, tuma somo an kom tumak kir wusoute. ¹⁶Ete tame eme etep beke kip te, eme God Eteri Wou ere newom tumak erne pir wotek, tatame eme mette, eme ari woye tuma etep beke kip wo. E tuma yenbo. Etep beke kip wo. Eme etep wote. Ere beke wobe? Ere kom tumak beke wo. Eme etep wote. ¹⁷Tuma yenbowai namdebe tame eme God Eteri Wou ere newom tumak pir wote, ete tuma e emne kobo beke kip la. Ete komri tatame eme wanwouke bepou me mette, eme noub beke kip met. ¹⁸An etep beke kip wo. Kem God Eteri Wou ere newom tumak mane wote. Berai. An kena wiwi temenbe, tewo nogwape an eterken Eteri Wou ere newom tumak namdebe. Tewo nogwape kem God Eteri Wou ere newom tumak kem eterken beke kip namde. Berai. An kemne teitkwunbe, an metekwasbe. ¹⁹An etep tebe, an God eteri akek wurin eterken tuma namdebe, an akeite wule tobobe. An neremri tumak wusoube. Neremri tumak an kerawai wusoute, kem noub mette, epkap e yenbo. An God Eteri Wou ere newom tumak nogwape wusoute, tatame eme noub beke kip met, epkap e yaperwai.

²⁰Ari woye tuma kem noub meten som abote. Kem geibele yen emri abobekap mane abote. Eme tuma metbe, eme agetage sene eiksebe. Emri abobekap kem mane abote. Geibele yen eme yaper wos nogwape beke wuri nen, kem etepke tete. ²¹Kiyi tame wuri ere God eri tuma etepke bas rasem.

Aneyen ere etep wom. Ari Juda tatame eme ari tuma beke met, eke an akeite komri tame emne won ari tuma emne akeite tumak wusoute. An etep tete, eme abobekap, eme etep som abote. Eme kenawaike beke kip abo.

Bas rasem tuma etep wobe. ²²Nema etek bas rasem tuma labe, nema etep metbe. God eri tuma magel taibe tatame eme God eri tuma Eteri Wou ere newom tumak mette, eme God erne beke kip abo. Eike tame ere God eri tuma kom tumak wusoute, God eri tatame eme ete tuma meten eme etep wote. God ere nemne tuma seken wobe. God erne kenawaike beke abo tatame eme ete tuma noub kuyese beke kip met.

²³Kem wurisubuk sin God erne sukye woratek, kerem akei wurare wurare kem God Eri Wou ere newom tumak God eri tuma wusoutek, tatame kau eme ete tuma kiyi beke kip met, o eme God erne som beke kip abo, eme keremken wurisubuk siyewon sukye worate, eme ete tuma mette, eme etep wote. Kem eikse akse tame. Etep wote. ²⁴Kem wurisubuk sin sukye worate, kem God eri tuma keremri tumak wusoute, akeite komri tatame kau eme God erne kenawaike som beke abo tatame eme woran keremken sukye woratek, eme kemri tuma meten etep wote. Kemri wobe tuma e sekenwai. God eri wule nema yenbo beke tobo. Nema wule yaperke nenbe. Eme etep wote. ²⁵Tame eme kemri woye tuma mette, eme etemri selpapke tetan tuma sene abote, eme etep abote. Ari tetankap God ere laten. Etep abolawoyin pap yaper meten guromun sin God erne ek sukye woran God eri sig eisau wote. Eme etep wote. God ere keremken tetan. Eme etep wote.

Tatame eme wurisubuk sin sukye worabe wule.

²⁶Geisimase, kem ari woye tuma abote, kem wurisubuk sin sukye worate, kem be wuleke tobote? Kem wurisubuk sin sukye worate, wuri ere sekwo lomte, wuri ere kemne God eri tuma wusoute. Wuri ere God eri tuma kemne wusoute, wuri ere God Eri Wou ere newom tumak wusoute. Wuri ere ete tuma meten ligerin keremri maime tumak wusoute. Akei kem etepkap kenakena tobote, e yenbo. Be wos be wos kem tobote, be wos ere kemne kobo late, kem God erne somwai abote, ete wos kem nente. Be wos e kemne kobo beke kip la, ete wos kem mane nente. ²⁷Tame kau eme God ere newom tumak wusoute, pes o murwou wusoute, e yau. Yen mur eme mane kir wusoute. Wuri ere kiyi wusoute, wuri ere yurik wusoute. Emri wusoute tuma tame wuri ere kowun keremri tumak wusoute, tatame eme ete tuma noubwai mette. ²⁸Tuma ligerte tame beke kip te, akeite tame, God Eteri Wou ere newom tumak tuma wusoute tame eme mane wusoute. Eme elen me site. Yuri eme kena temente, eme God erken ete tumak namdete. ²⁹God eri tuma wusoute tame, eme tame pes o mur eme wusoute. Wusoute, tatame nogwape eme sin meten ep abolate. Ete tuma e tuma seken o tuma yaper? Eme tuma etep sin abolawoite. ³⁰Eike tame ere God eri tuma eteri kom tumak wusoute, akeite tame wuri ere simente, erne God ere akeite tuma wuri wusoute, kiyi tuma wusoube tame ere tuma elen me tete. Sene akeite

tame ere wayen teten God eri tuma wusoute. ³¹Kem nogwape kem God eri tuma wusoute, kem kirkir mane wote. Kem wurare wurareke teten tuma wusoute, e yenbo. Tatame eme noub mette, eme akei eme noub mureken tete. ³²Eike tame eme God Eri Wouri mure petten, eme selpapke kuyese keresukun koute, yurik erken wusoute. ³³God ere mo wobe, taken tameken eme tetyewon kirkir tuma ek berkar wusoube. Epkap wule ere mo wobe. E wule yaper. God ere abobe, wule yenbowou etepwou noub tobote. Komri komri Kristen tatame nogwape eme etepwou tebe.

³⁴Kem wurisubuk ten sukye worabetete, ta eme tuma rebe temente. Eme tuma mane namdete. Juda emri wule etep wobe. Ta eme tame eri tuma wan wurik mette. Etepkap wobe, eke ta eme elen me site, eme tuma mane namdete. ³⁵Ta eme be tuma somo noub beke kip met, eme etemri akek yin tame emne womette. Ta eme God eri akek teten t uma somo womette, e yaper. ³⁶Beke kem akeite wule tobobe? Kap God eri tuma kem kiyi beke met, sene akeite akeite komri tatame eme yurik metem. Kap keremwou kem God eri tuma metbe. Kem akeite wule nenbe, e yaper.

³⁷Kap keremri tame eme etep abote. Nema God eri tuma wusoube tame. God Eri Wou ere nemne mure newom, nema God eri yaku noub kerebe. Etep abotek, ari kemne bas rasem tuma eme kir ep abote. E Aneyen eteri tuma. Etep abote. ³⁸Ari tuma eike tame eme kenawaike beke kip met, etepkap tame eri wobe tuma kem mane mette. ³⁹Ari geisimase, kem God eri tuma keremri maime tumak wusoute, e yaku yenbo. Eike tame eme God eri tuma God Eteri Wou ere newom tumak wusoute, kem erne mane wotakete. ⁴⁰Kem kom tumak wusoute, o God Eteri Wou ere newom tumak wusoutek, kem noub etepwou tobote. Tame wuri ere kiyi wusoute. Wusowun omotek, sene wuri erken wusoute. Etepkapwou kem nenen yite.

Krais ere sam, ere wou sene peten sele mesginin wayen yim.

15 ¹Geisimase, kiyi an kemne God eri tuma wusoubetem, kem meten kenawaike abobetem, kem som etep noub nenbe. An abobe, kem ete tuma sene abote, eke an kemne sene etep wobe. ²Kem ete tuma meten kenawaike abon etep som noub nenbetete, etepkap God ere kemne peten noub eyarte, kem eteri tatame tete. Kem noub som beke kip abo, ere kemne beke kip pet. Kem kap kiyi bepou me metem. Kem bepou me abom, ere kemne beke kip peten noub beke kip nen.

³Ari kiyi metem tuma e tuma eisau, an kemne wusowum. Ete tuma ere gwo. Krais ere sam, nerem nenbetem wule yaperke sam. Kiyi Krais ere mak yamenem, tame eme G od eri siglouke etep bas rasem. Etek bas rasem tuma, yuri Krais ere ek yan, ere sam. ⁴Samke, eme erne pape purik rasem. Kiyi eme tuma etepke bas rasem. Ere sate, ere wou sene

peten sene wayen yite. Etepkap ere sele meike temenem, yabel mur tem, ere wou sene peten wayen yim. ⁵Wayen yim, kiyi Pita eter ere erne lam. Sene aposel tame ep yekwo let ep yekwo let tewo bor pes keyem (12-pela) eme erne yurik lam. ⁶Lam, yuri erne som abobetem tatame eme wurisubuk simenem, eme erne lam. Etek sitirmenem tatame eme nogwapewai (500). Gwopte ete tatame eme nogwape som tetan. Kau eme sam. ⁷Yuri Jems ere erne lam. Sene akei aposel tame eme erne lam.

⁸Akeite aposel tame eme kiyi tem, yuriwai aren an erne lam, an aposel tame tem. ⁹Kiyi an Krais erne kenawaike beke abo, an Krais eteri taken tameken emne yaperwaike nenbetem. Etep tebetem, eke an aposel tame etemri wuri, an aposel nebule. An eisau berai. An kiyi etep abom. Aren, an aposel tame beke kip te. ¹⁰Etep abom, God eter ere ane kobo lan ane noub eyaremke, an eri yaku eke noub kerebe. God ere ane pap bepou beke yewo, ere ane noub bepou beke nen. Ere ane etep tem, an yaku eisauwai kerebetem. Akeite aposel eme yaku muresen kerebe. Aren an muresewaike kerebe. Areri mureken porereken an beke kere. God ere ane kobo lan an eteri mureken porereken an ete yaku kerebe. ¹¹Kem mane etep wote. Pol ere yaku muresen kerebe. Kem mane etep wote. O aposel eme yaku muresen kerebe. Etepkap tuma kem mane wote. E eisau wos berai. Nerem wusoubetem tuma akei kem ete tuma etepkap som abobetem. E eisau wos.

Sam tatame eme yuri wou sene peten wayen yite nenbe.

¹²Nema kemne etepke wusoubetem. Krais ere samke, God ere wom, Krais ere wou sene peten selek sene wayen yim. Etep wusoubetem, kemri tame kau eme etep wobe. Sa tame eme sene kuyese beke kip wayen yi. Beke eme etepkap wobe. ¹³Ete tuma ere seken temente wom, etepkap Krais ere sam, ere wou sene beke peten wayen yim. ¹⁴Nema kemne kiyi wusowum, Krais ere sam, ere wou sene beke pauk peten wayen yi, etepkap nema kemne yikwokwo yakwokwo tuma beke pauk wusou. Kem ari tuma meten etep wom. Krais ere sam, ere wou sene peten wayen yim. Krais ere sam, ere wou sene beke pauk peten wayen yite wom, etepkap kem bepou som pauk abobe. ¹⁵Nema kemne etepke wusowum. Krais ere samke, God ere wom, ere wou sene peten wayen yim. Kau kem etep wobe. Sa tame eme wou sene beke kip peten wayen yi. Kerem wobe tuma e seken temente wom, nema kemne yikwokwo tuma wusoute wom. ¹⁶Sa tame eme wou sene beke peten wayen yi tuma ete tuma e seken temente wom, Krais ere sene beke wayen yite wom. ¹⁷Krais ere sam, ere wou sene beke peten wayen pauk yi, epkap kem som bepou me abon God ere kemri wule yaper beke pauk peten septit. Kem noub beke kip temen. ¹⁸Krais ere sam, ere wou sene beke peten wayen yi tuma, ete tuma e seken temente wom, Krais erne som abom tatame, kiyi sam tatame eme God eri kom

beke pauk yi. ¹⁹Nema selke tetan, Krais ere nemne yenbo nenbe. Tame kau eme etep wobe. Yuri nema sate, ere nemne noub beke kip nen. Etep wobe. Kem etep abote wom, tatame eme nemne kobo kenake lan kerate wom.

²⁰Krais ere sam, ere wou sene beke peten wayen yi tuma, ete tuma e eme me yikwokwobe tuma. Krais ere sam, ere wou sene peten wayen yim. Ete tuma e seken. Ere taresin yi tame, ere wou sene peten sele meike kiyi wayen yim tame. Yuri God ere wote, sa tatame nogwape eme wou sene peten sele meike sene wayen yite nenbe. ²¹Kiyisape, tame wuri, Adam, ere wule yaper nenemke, God ere etep wom. Gwotepete tatame eme sate. Etep wom, sene Krais ere more tamek tem, ere wou sene peten selek sene wayen yimke, God ere etep wom. Sa tame eme wou peten sene wayen yite. Etep wom, eme sene wayen yite. ²²Nema Adam eteri yennan, eke ere samkap nema etepke kir sabe. Nema Krais erne kenawaike abobe, nema eteri tame supa. Eke ere san wou sene peten wayen yimkap, nema etep kir wou sene peten wayen yite nenbe. ²³God ere wom yabelke tatame eme wou sene peten wayete yabel, nema wou sene ek peten wayen yite. Krais ere taresin kiyi wou peten wayen yimkap, yuri ere gwote selke sene yate nenbe yabelke, erne kenawaike abon sam tatame etem eme wou sene peten wayen yite.

²⁴⁻²⁵Eme wou sene peten wayen yite, Krais ere kom panen site, yuri ere eri peiktame emne teitkwunen eri kulke pete wurte. Teitkwunen ere Apei erne etep wote. Ne tatame akei emne kom panen site. Ete yabel, gwote selke nenbekap akei etek omote. ²⁶Ere emne akei teitkwuntek, tatame eme sabekap, eme sene beke kip sa. ²⁷God eri siglouke bas rasten tuma etep wobe. God ere Krais erne won ere peiktame emne akei teitkwunte, eme eteri kulke temente. Ere akei wos lakerete. Etep wobe. Ere wos nogwape, tatameken akei wosbasken lakerete. God eterne ere beke kip lakere. God ere Krais erne tame emne teitkwunte won yam, eke ere God erne beke kip lakere. ²⁸Akei wos e Krais eteri kulke temente, sene Krais, God Eteri Yen eter, ere God erne etep wote. An neri kulke temente. Etep wote, God eterwou ere Keryen ten akei kom panen site.

²⁹Sam tatame eme wou sene peten sene wayen yite nenbe. God eri tatame kau eme temenem, eme baptais ok beke wiru, eme ek sam. Sam, kelpe tatame eme kiyi sam tatame etemne abon etep wom. Kem nemne sene baptais ok wirute, eke sam tatame emne kobo late. Etep womke, eme emne sene baptais ok wiruwum. Tatame kau eme etep wobe. Sam tatame eme wou sene beke kip peten sene wayen yi. E tuma ere seken temente wom, tatame eme kiyi sam tatame emne abon baptais ok sene wirute, eme mapeke etep nen? ³⁰Kwokwos kwokwos nema aposel tame, nema komke komke God eri tuma wusowun sewurbe, tatame nogwape eme nemne pen sate wobe. Kap nema etep abote. Nema sate, nema wou

sene beke kip peten sene wayen yi. Etep abote wom, nema beke kip sewur, tatame emne God eri tuma beke kip wusou. Nema etep abobe. Nema sate, nema wou sene peten sene wayen yite nenbe. Eke, tatame eme nemne pete wobe, nema sate beke kip ak. ³¹Kem nemri Aneyen Krais Jisas erne kenawaike abobe, an kemne metekwasbe. Ete tuma ere sekenke, an kemne sekenwai etep wobe. Kwokwos kwokwos eme ane pete wobe, kwokwos kwokwos an etep abobetebe. Eme kap ane gwoteptek pen sate o? ³²An Efesuske temenem, God eri tuma an wusoubetem, wale eme por lelebekap, nogwape taken tameken eme an lelen pete wom. Etep tebetem, tatame eme sabetete, eme wou sene beke kip peten wayen yi, ari etep kerebe yaku an kap yaku eisau bepou kerebe. Taken tameken kau eme etep wobe. Nema beke met, be yabel nema sate. Nema sate, nema som san yite. Eke nemri abobekapwou nema nente. Nema aken ok yaperken an sou tetbetete. Taken tameken eme sate, sene beke kip wayen yi, epkap an ari abobekap nente, an a an metekwaste. Eme etep wobe. Emri wobekap an kenawaike beke abo, an etep beke kip nen.

³³Emri wobe tuma e seken berai. Eme kemne me yikwokwobe. Kem kenawaike mane mette. Nema tatame yaper etemken sewurte, nema yaper tete. ³⁴Kem epkap eikse akse porere mesginin selpap porere yenbowou pette. Kem wule yaper sene mane nente. Kemri tame kau eme God erne kenawaike beke abo, eke kem sebera yabe.

**Taken tameken eme wou sene peten selek sene
wayen yite, oub lugwun akeite wusom pette.**

³⁵Tame kau eme etep wometbe. Sam tame eme mapeke wou sene peten selek sene wayen yi? Eme wou sene peten selek wayen yite, emri wus kap mapeke late? ³⁶Tatame eme etep wometbe, eme me eikseten. Kem now narbe tatame, kem labe, kem kwoi lei berbe. Kem berbe kwoi nawo eme kupa tebe, yurik eme pam rekwan wayebe. ³⁷Kem kwoi berbe, yuri pam rekwan wayebe, yuri take senenmek kwalen yawon ek punbe. ³⁸Tatame eme kwoi berte, yuri kwoi eme pam rekwan yate. O eme kobule supa raste, yuri kobule eme rekwan sin yate. Akeite akeite kitake supa eme etepwou kenakena kenakena rekwan sin yate. Emri takeken nawobeken kena. Akeite kitake eme etepwou kenakena. God ere etepke nenbe. ³⁹Supa eme kenakena, akei nowselri wos etepwou kir, emri wusken omken kenakena. Wurisubu berai. Tame emri wusken omken kena. Por toub emri wusom kena. Ap emri wusom kena. Omyen emri wusom kena. ⁴⁰God eri komri tame emri wusom, nema taken tameken nemri wusom kenakena. God eri komri tame emri kerap nema labe, e kena. Nema nemri kerap labe, e kena. ⁴¹Nelri wos eme kenakena. Yabel eri pasbekap e kena. Lup teri pasbekap e kena. Sow emri pasbekap e kena. Wurare wurare sow eme kenakena labekap, etepke labe. Kau emri kerap me lerlerbe, kau eme mege kupakap.

⁴²E tepkap tetan, sam tatame eme wou sene peten sele meike wayen yite, emri wusom oub lugwun akeite late nenbe. Tatame eme sabe, nema meike rasbe, emri wusom kupa ten kupoibe. Yuri eme selek sene wayen yite, eme sene akeite wusom pette. Pette, ete wusom ere yuri kupa sene beke kip te. ⁴³Tame kupa nema meike rasbe, e mureken berai, e yenbo berai. Sele meike sene wayen yite wusom e yenbowai, mureken tete.

⁴⁴Tatame eme sabe, tame kupa nema meike rasbe, e gwote selri wusom. Yuri tatame eme wou sene peten selek wayen yite, selpapken wusomken oub lugwun agerke sene tete nenbe. Gwopte nema bepou beke te. Nema w usomken tetan. Yuri nema san wou sene peten wayen yite, nema bepou beke kip te. Nema wusomken tete. Nema akeite wusomken tete.

⁴⁵G od eri kiyi bas rasem tuma etep kir ep wobe. God ere tame seikim, ere Adam erne kiyi seikim. Seikim, eri wusom ere yumuken temenem. Etep wobe. Eke, gwopte nema Adam eri wusomkap tetan. Yuriwai Krais ere gwote selke yam, ere Adam eterkap tem. Ere wusomken temenem. Krais ere sam, ere wou sene peten wayen yim, ere akeite wusom petem. Yuri nema wou sene peten wayen yite, nema akeite wusom pette. ⁴⁶Kiyi nema nowselri wusom petem. Yuri nema wou peten sele meike sene wayen yite, God ere nemri wusom noub nente, ere emne wusom ager newote. Ete wusom ere noub som temente nenbe. ⁴⁷Kiyi Adam eterwou ere temenem. God ere erne seikim, ere sel peten selke tamekap seikim. Ere gwote selri tame. Yuri yam tame, Krais eter, ere God eteri kom Hevenke yam. Ere gwoteri tame berai. ⁴⁸Nema Adam eteri yennan, nema gwote selri tatame, nema God ere selke seikim tame eterkap tetan. God erne kenawaike abobe tatame etem, yuri eme God eri komke yam tame, Krais eterkap tete. ⁴⁹A dam ere gwote selri tame, eteri wusomkap nema tetan. Krais ere God eteri komri tame, eri wusomkap yuri nema ete wusom pette.

⁵⁰Ari geisimase, kem ari tuma ek met. Nema gwote selri tatame, nemri wusom e ku, yatare nepken. Gwote wusom e God eri kom beke kip yi. Kupa tebe wusom e som tebe kom beke kip yi. God eri komri wos kupa beke te, eke nemri wusom e kupa tebe, e God eri komke beke kip yi. ⁵¹Geisimase, an kemne berasten tuma wuri wusoute nenbe. Kem met. Nema kenawaike abobe tatame, nemri kau eme sate. Kau eme mak samentek, nemri wusom ere omon nema akeite wusom sene pette nenbe. ⁵²Ete yabel nema pu taye mette. Etep mette, kiyi sam taken tameken eme wou sene peten sele mesginin sene wayen yite. Wayen yitek, emri wusom sene lugwun akeite wusom late. Emri wusom kupa sene beke kip te, eme som temente. Mapeke sa tatame etemken kir emri wusom oub lugwun akeite wusom tete. Agetage nemri wusom oub lugwun agerke tete nenbe. ⁵³Nemri kupa tebe wusom nema mesginte nenbe, kupa beke kip te wusom pette. Gwotepte sabe wule nema mesginte, nema noub som

temente wule pette. Yuri nema beke kip sa. ⁵⁴⁻⁵⁵Nemri tetan wusom kupa tebe wusom, nema mesginte, sene nema akeite kupa beke kip te wusom pette. Nema sabe wule mesginte, nema noub som temente. Nema etep som tementek, tuma wuri kiyi eme siglouke bas rasem, ere seken tete nenbe. Ete tuma etep wobe.

Tatame sabekap, God ere wote, tatame eme sene beke kip sa. Nema tatame, nema sabe, sabe wule ere nemne beke kip teitkwun. Sabe wule ere nemne beke kip pe, nema mus beke kip met.

God eri tuma etep wobe. ⁵⁶God ere Moses erne newom wule ere etep wobe. Kem wule yaper mane nente. Etep wobe. Gwopte taken tameken eme wule yaper nenbe, eke eme sabe. ⁵⁷God ere nemri Aneyen Jisas Krais erne won selke yam, ere nemne noub nenem, nema wule yaper mesginim, nema sene beke kip sa. Nema som temente, eke nema Keryen God erne pir wobe.

⁵⁸Geisimase, an kemne metekwasbe. Yuri nema sene beke kip sa, nema som noub temente. Eke kem noub kenawaike som abobetete. Kem God eri yaku kerebe, kwokwos kwokwos kem muresen kerebetete. Yabel wuri kem mane mesginte. Kem God eri yaku bepou beke kip kere. Yuri kem sele meike wayen yite, ere kemne tokwo newote nenbe.

Eme Jerusalemri tatame emne kel newote wom.

16 ¹Kiyi kemri ane wometem tuma an kemne sene wote nenbe. Krais eri Jerusalem komke tetan tatame emne kem kobo late abobe, kem kel wurisubuk raste. An Galesia provinske temenem, God eri tatame emne womkap kem etep tete. An etep abobe. ²Sande akei kem wurare wurare ete kel raste. Kem yaku keran petbe kel kem saren kem Juda tatame emne newote kel kem keremri akek peten rasmente. Yuri an kemri komke yate, kem kel mane sene sopte. An yate, kem kiyi peten rasmenem kel kem peten wurisubuk sirte. ³Kemri peten rasmenem kel kem Judia distrikri kom sag, Jerusalem, etek newopitte. Kem tame kau emne won eme ete kel sen yite. An yate, an siglou bas rasen etek wom tame eme siglouken kelken sen yite. ⁴An yate, kap an etep abote. An Jerusalemke kir yite, e yenbo. An etep abote, eme arenken etep yite. An kir yite abolawoite, etemwou eme yite. An me teye.

Pol ere Korin komri tatame emne late wom.

⁵An Masedonia provinske yite. An etek kiyi yite, yuri an kemne ek yan late. ⁶An keremken som beke kip te. Woru worate, an keremken temente. Ok sene peletek, an akeite emik sene yite. Yitek, kem an kelu kobo late. ⁷An yate, akeite kom an agetage beke kip yi. God eteri wos. Eter wote, an etek keremken temente, woru ek worate. ⁸An Efesuske tetan. An gwotek tete. Pentikos ege sibe yabel tete, an gwote kom mesginin yite. ⁹God ere ane wom yaku nogwape

an gwotek kerebe. Eke an gwotek temente. Ari kerebe yaku tatame nogwape eme sewai sawayin wotakete, an beke kip met. Ari yaku an som kerebetete.

¹⁰ Yuri Timoti ere kemne yan late, kem erne wopeten pap yewote, ere keremken noub temente. An God eri yaku kerebekap, Timoti ere etepwou kerebe. ¹¹ Ere yate, kem eike tame wuri erne mane etep wote. Timoti ere tame eisau berai. Ere agerke waye yen. Etepkap kem etep mane wote. Ere keremken temente, kem erne noub eyarte. Yuri ere sene arene sene yan late, kem eri kelu kobo late. Eter, akeite Kristen geisimase etem, eme sene yate, an eke kouten.

¹² Neremri mase, Apolos, an eterne kemne wote. An eterne tewok tewok etep wobetem. Ne geisimase kau etemken Korin tatame emne yin late. Etep wobetem, ere sene etep wobetem. Gwopte an beke kip yi. God eter kir beke te. Etep wobetem. Yuri God ere kir tetek, ere kemne yan late.

Tuma tep.

¹³ Kem le mane birpitin temente, kem lek te. Kem noub noub ten mureken teten kenawaike som abobetete. Kem sopowole tatamekap tete. Kem mureken tebetete. ¹⁴ Kem tatame emne pap yewon noub nente, kem yaku ek kerete.

¹⁵⁻¹⁶ Kem Stefanas eri tuma mette. Kem kantri Grikri tatame. Stefanas eter kir ere Grik tame. Kiyi ere yenken taken eme Akaia provinske temenem, eme God eri tuma kenawaike metbetem. Yuri ete provinsri tatame eme God erne kenawaike metem. Ete tuma kem kiyi metem. Stefanas ere yentaken eme etep wom. Nema God eri tatame emne noub nente. Etep womke, eme yaku eisau kerebe. Eke etepkap yaku kerebe tame emri tuma kem mette. Tatame kau eme etemken yaku eisau kerebe, kem emri tuma kir mette.

¹⁷ An kemri bitimi beke la, an kemne late kenake abobetem, sene kemri mur Stefanas, Fortunatus, Akaikus eme ane yan lam, an metekwasem.

¹⁸ Eme yam, an pap yenbo metem. Eme sene ari tuma peten yim, kerem kir kem pap yenbo metem. Etepkap tame yenbo kem emri sig yenbo wote.

¹⁹ Esia provinsri Kristen tatame eme kemne pir wobe. Akwilaken Prasilaken etepri akek siyewon God erne sukye worabe tatame etemken kir eme kemne pir wobe. Eme keremken etep Aneyen eteri tame supa wuri, eke eme kemne pir wobe. ²⁰ Kristen geisimase nogwape eme gwotek tetan, eme kemne pir wobe. Kem awoawo nar peten boite.

²¹ A n Pol an kemne pir wobe tuma bas rasbe.

²² Tatame eme Aneyen erne kenawaike som beke kip abo, God ere e mne yaper nente nenbe. Aneyen, an abobe, ne yate.

²³ An abobe, Aneyen Jisas ere kemne noub eyarte. ²⁴ Kem Krais Jisas eme kenawaike abobe, an kemne metekwasbe.

Pol ere bas rasem tuma ab eteke.